

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
főszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Fogadatlan prókátor.

Pécs, 1899. május 29.

Deák Ferenc törvénye azt mondja, hogy a pragmatika szankcióból folyó közös ügyet csak a külügy, a hadügy és az ezekre vonatkozó pénzügy képeznek. A vám- és kereskedelmi szövetség a vám- és bankközösséggel csupán közös érdekű ügy, amely tisztán a két állam külön alkotmányos képviselője által intézendő s ha ezek közt megegyezés nem létesül, bekövetkezik a gazdasági önálló intézkedés, külön vámterülettel, önálló nemzeti bankkal.

Abban a törvényben a közös ügyek kormányzata közös miniszterek hatáskörébe lett utalva, azzal a világos kikötéssel, hogy azok a pragmatikus közös ügyeken kívül semmi olyan ügybe befolyást nem gyakorolhatnak, a melyek az egyes államok önálló hatósági körébe tartoznak, tehát a gazdasági szövetség kérdésébe, amely a két külön kormány és törvényhozás autonóm intézkedésével döntendő el, a közös minisztereknek semmiféle beleszólásuk nem lehet.

S most, hogy a kiegyezés kérdése ismét válságosra fordult, mégis mit kell tapasztalnunk? Goluchovszky külügyminiszter jár audienciára az uralkodóhoz az osztrák és a magyar miniszterek előtt, együtt ül velük a koronatanácsban, amely

a kiegyezésről tárgyal, sőt a két külön miniszterium tagjai közvetlenül is fölkerekítik őt s tárgyalnak vele Ausztria és Magyarország gazdasági viszonyainak miként való rendezése tárgyában.

Hát ki bizta meg a külügyminisztert, hogy beleártsa magát olyan dologba, a melyhez neki abszolúte semmi köze sincsen, sőt a melybe befolyást gyakorolna a törvény egyenesen eltiltja? A koronától ilyen megbízást nem kaphatott, mert Őfelségének törvénytisztelete sokkal magasabb színvonalon áll, semhogy ilyen törvényellenes megbízással megtisztelhesse őt; azt kell tehát feltételeznünk róla, hogy az egész dologban a fogadatlan prókátor szerepére vállalkozott; sőt az sincs kizárva, hogy az egész legujabb összeütközést a két kormány között ő maga idézte föl az összbiriodalmi eszme szolgálatában, a melynek legfőbb hivatalos képviselője gyanánt szeret viselkedni.

Neki, mint ennek az örökkön kísértő eszme lovagjának, nem elegendő az a diadal, a melyet a hatvanhetes törvényben ez az eszme törvényes állami önállóságunkon aratott; nem elég, hogy Magyarország a független és önálló államok sorában sehol mint egyenrangú tényező nem jelentkezhetik, hogy a minden államot természet-szerűleg megillető külképviseleti és fegyveres erőnk fölött való rendelkezési jogunkról magában a törvényben lemondunk: az ő

szemét még az az ártatlan papirosjogunk is szúrja, a melyet gazdasági önrendelkezésünkre vonatkozólag inkább a magunk ámitására, mint komoly érvényesülés céljából a törvénybe beleiktattunk.

Attól még Goluchovszky sem tart, hogy a gazdasági egység tényleg fölbontható legyen, de az egységes összbiriodalmi eszmének, a melyet eddig még minden rövidlátó osztrák politikus azonosított a nagy hatalmi állással, nagy veszedelmét látja már abban a körülményben is, hogy a törvényben egyáltalán benne van az az akadémikus jogfönn tartás, amely bizonyos körülmények között biztosítja a lehetőségét annak, hogy önálló államiságunk az önálló berendezkedéssel legalább gazdasági téren érvényesülhessen.

A lejárathoz kötött és fölmondható gazdasági egység nem felel meg az összbiriodalmi egységnek s azért arra törekszik, hogy a Deák Ferenc törvénye „kijavítás-ság” s a gazdasági egység fölbonthatatlan-sága is törvénybe iktatassék. Mivel pedig a Széll-féle formula ennek éppen az ellenkezőjét akarja, azért a nagy hatalmi állás szempontjából megindította a guerilla-harcot ez ellen a formula ellen. Azzal persze nem törődik a fogadatlan prókátor, hogy az a biriodalmi egység, a melynek érdekében kardot rántott, ellenkezik Magyarország alaptörvényeivel, a melyek ezt önálló, független államnak mondják, amely tehát

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Az első és az utolsó fejezet.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

I. fejezet.

A Bujdosó leány nagyon szép és nagyon okos leány volt. Arról már aztán maga sem tehetett, hogy nagyon is szegény leánynak született.

És ez a nagy szegénysége lett átka, ez lett forrása minden gyötrelmes szenvedéseinek.

Olyan volt az élete, mint egy gyönyörű virágé, a melynek hiányzik a napsugár, a fény, a melegség. Nyílik, illatozik egy ideig, aztán mindinkább halványul, fonnyad s egy szép reggelre elsárad. Hogy aztán mi történik vele, nem lehet biztosan tudni.

Tán ápolni, gondozni fogják; — de az is lehet, hogy kidobják, talán épen a — sárba, pizsokba.

A Bujdosó leánynak is hiányzott a napsugár, a fény, ragyogás, — a gazdagság.

Más leány is él nagy szegénységben és azért nem gyötrik lelkét fényes álmok, melyek teljesen megzavarják lelki egyensúlyát.

Csakhogy ezek a leányok egyszerű, igénytelen leányok. Nem így a Bujdosó leány.

Az ő lelkében volt valami, a mi rettegett a szegénységtől, iszonyodott az egyszerű

perkal ruháktól. Szegény leány tán maga sem tehetett erről.

Sokszor órákig elült szegényes szobájuk ablakánál s nézte azt az egyetlen orgonabokrot, a mely ott virágzott udvarukban. És ilyenkor mindig valami erős, név nélküli vágyódás fogta el a lelkét, hogy vajha ő gazdag, ünnepelel nő lehetne.

Visszagondolt arra az időre, mikor még ott élt a zárdá falai közt, mint növendék. Hogy irigyelte már akkor is azokat a leányokat, kikről tudta, hogy előkelő, gazdag szülei vannak. Különösen a Somorjay leány volt irigységének tárgya. Talán azért, mert grófi leány volt?

Elég az hozzá, hogy a Bujdosó leány csak ennek a grófi leánynak a barátságát kereste. És úgy örült annak, mikor látta, hogy a Somorjay leány szívesen van vele. Idővel aztán bizalmas barátság fejlődött a két nagyon is különböző rendű leány között.

Együtt voltak mindig. A Bujdosó leány ilyenkor mindig a jövőről beszélt, — a Somorjay leány jövőjéről.

— Te boldog vagy — mondta a Bujdosó leány — mert terád csak fény, gazdagság vár. Ünnepelelni fognak, mint előkelő asszonyt.

— De én — tette hozzá nagy szomoruan — csak tengődni, nyomorogni fogok s tán még majd annak is örülnöm kell, ha valami falusi tanító rám veti szemét.

A Somorjay leány jószívű leány volt. Ilyenkor mindig vigasztalta barátnőjét. Csakhogy ezzel a vigasztalással nagyon veszedelmes magot vetett el a Bujdosó leány lelkében. Ilyenformán beszélt hozzá:

— Ugyan édes, mit gyötröd magad ily ostoba gondolatokkal. Lehetsz még te is előkelő, ünnepelel asszony, hisz van egy nagy kincs, melyet, hidd el, sokan irigyelnek tőled.

A Bujdosó leány kérdőleg függeszté nagy, kék szeméit barátnőjére.

— Igen, igen édes — mondta a Somorjay leány — te szép vagy, nagyon is szép. És ez a nagy szépség jogot ad ahhoz, hogy keresd a fényt, a ragyogást, mely megilleti a te nagy szépségedet.

Az ilyenforma szavak, mint édes méreg, úgy hullottak alá a Bujdosó leány lelkébe. A leány meg nagyon is megőrizte ezeket a szavakat. Napról-napra, óráról-órára csak arról ábrándozott, hogy ő szép, — nagyon is szép.

És ilyenkor eszébe jutottak azok a regényben olvasott dolgok, mikor szegény leányból lett előkelő, gazdag, ünnepelel asszony, csak azért, mert nagyon szép volt.

És ettől a gondolattól nem tudott aztán már szabadulni a Bujdosó leány.

Mikor haza került a zárdából oda az ő szegényes, külvárosi lakásukba, akkor is mindig csak a Somorjay leány szavai csengtek a fülébe.

birodalmi egységet semmi más állammal nem képezhet.

No de ezt a mi állami önállóságunkat még egyetlen osztrák politikus sem vette komolyan, nem lehet hát csodálni Goluchovszkytól sem, hogy a birodalmi egység rögeszméjével eltelten nem veszi észre a birodalmi kapcsolat jogi természetét, amely egy uralkodó alatt két külön államot, mint két külön államegységet ismer közös védelmi kötelezettséggel s hogy csak az uralkodói birtoklás egységes, de nem az államalakulat.

Goluchovszky szereplésében ismétlődik az osztrák politikusoknak az a százados vaksága, amely egy képzelte világban élve, folytonos válságokba sodorja azokat a népeket, a melyek a Habsburgok jogára alatt élnek. Ők nem azzal vélik ennek az államalakulatnak az erejét és tekintélyét megszilárdíthatni és növelni, ha a közös uralkodó személye által összekapcsolt országoknak a történelmi jogok alapján való szerves kifejlődését előmozdítják s ezzel a kölcsönös védelemre erősebbé teszik, hanem mesterséges egységbe iparkodnak gyújni a külön szerves életre hivatott alkotó elemeket s ennek a mechanikus egységnek a megvédelmezésére pazarolják azokat a hatalmi erőtevézőket, a melyek a természetes történelmi fejlődés törvényeinek respektálása mellett az államszövetség igazi céljára, a kifelé való kölcsönös védelemre volnának fordíthatók.

A nagyhatalmi állást azok az erőtevézők adják meg, a melyek a külső támadások elleni védelem hatékony fogantatására rendelkezésre állanak. Ebben a tekintetben nagyhatalmi állásunknak kárára semmiképp nem szolgálhat, ha gazdasági életünk államalakulatunk közjogi természetének megfelelően önállóan rendeztetik be, mert a kölcsönös védelem eszközei ezzel éppenséggel nem csökkennek, sőt hatékonyabbá válnak, mert a történelmi jogok tiszteletben tartása folszabadítja azokat az

erőket is, a melyek különben a belső elégedetlenség megfékezésére lekötve vannak.

A kiegyezésnek, mely valójában nem kell sem az osztrákoknak, sem a magyaroknak, minden áron való erőltetése, a hatvanhetes törvény idevágó rendelkezéseinek erőszakos megkerülése máris a legmélyrehatóbb zavaroknak lett a szülőanyjává Ausztriában, mert az osztrák pártok ezt a kérdést használják föl fegyverül különleges követeléseik kieroszakolására; ha most még sikerül a közös külügyminiszter prókátorkodása mellett a hatvanhetes törvénynek egyetlen jogfönntartó intézkedését, az önálló rendelkezéshez való jogunkat is kiforgatni, ártterjed a fölfordulás Magyarországra is: igazán osztrák elvakultság kell tehát ahhoz, hogy ilyen állapotoknak a földözésével akarják megerősíteni a nagyhatalmi állást, a melynek megrendülését látják az összes viszályok botránkövének: a közösség minden áron való erőltetésének eltávolításában.

De ha az osztrákokat nem lehet visszatartani attól, hogy fejjel menjenek neki a falnak, legalább legyen a magyarokban annyi politikai éleslátás, hogy utánuk ne rohanjanak s azt a fogadatlan prókátort, aki minket utánuk lökni akar, tolják félre az utból s vágják el azt a vontató kötelet, amely Magyarországot az örvény felé rohanó osztrák államhajóhoz köti. — Soha nagyobb szükség törvény biztosította önállóságunk érvényesülésére nem volt, mint most, a mikor már a végföloszlás kétségtelen tünetei mutatkoznak azon az államtesten, a melyhez fölbonthatatlanul akarunk odaláncolni.

Városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. május 29.

Rendkívüli közgyűlést tartott ma a város, melynek rövid tárgysorozatában egy fontos tárgy volt, azt is azonban miniszteri meg-

hagyás alapján kellett beletenni és sürgősen tárgyalni, mert záros határidőn belül volt felterjesztendő a határozat a miniszteriumhoz.

Hát ennek a közgyűlés rövid egy óra alatt eleget is tett s a tárgysorozatnak hátralevő három pontját is elintéztvén, mástól órai tanácskozás után szétmentek a városatyák a dolgaik után.

A közgyűlésről tudósításunk a következő:

Alig 45—50 városatyája jött össze a mai rendkívüli közgyűlésre, melyet pontban kilenc órakor Majorossy Imre polgármester nyitott meg azzal, hogy üdvözölte a megjelenteket s bejelentvén, hogy a főispán a közgyűlésen nem vehetvén részt, őt bizta meg az elnökléssel, kérte a városatyák támogatását. Ezután

két halottról

emlékezett meg a polgármester; Perczel Mór 48-as tábornok volt az egyik, Sipőcz István törvényhatósági bizottsági virilis tag volt a másik.

Szomorú kötelességet kell, úgy mond, teljesítenie két esetben is. Az első az, hogy megemlékezik arról a gyászesetről, a mi a szomszéd megyében, egy szépen fejlődő városban történt, hol a nagy időknék egy valóban nagy tanuja, Perczel Miklós tábornok, halt meg. Halála őszinte fájdalmat keltett nemcsak nálunk, de minden szabadságszerető népnél azért, hogy a nagy ember szive vére, mely pedig életében minden cseppjével hazájáért és a szabadságért buzogott, meghidegült és ő megszűnt élni. Elhunyt felett a fájdalom általános; mégis legjobban azok érzik, kiket vérségi kötelek fűztek az elhunyt hőshez. Ezek pedig első sorban volt szeretett főispánunk és díszpolgárunk, Perczel Miklós és Perczel Dezső, a magyar képviselőház elnöke, ki az elhunytban apósát gyászolja. A város Tanácsa részvétiratot küldött mindkettőjükhöz, mikor még e mai rendkívüli közgyűlés határnapja nem volt ismeretes. A nagy halott oly érdemekkel bírt, melyek fel vannak jegyezve a történelemben és minden magyar szívében élni fognak örökké. Nem inditványozza tehát azt, hogy érdemei jegyzőkönyvben örökíttessenek meg, mert ez felesleges. De kéri, hogy a nagy szabadsághős elhunyt feletti mély fájdalmát a közgyűlés jegyzőkönyvébe iktassa és a városi Tanács által a város nevében kifejezett részvétnyilatkozatokat tudomásul vegye.

A másik halott, kiről megemlékezett a polgármester, a képviselőtestületnek egy évek hosszú során volt buzgó tagja, Sipőcz István,

— A te nagy szépséged jogot ad ahhoz, hogy keresd a fényt, a ragyogást . . .

Hosszu, álmatlan éjszakákon keresztül törte fejét a leány, hogy mit tegyen. Napról-napra jobban, nyomasztóbban érezte a szegénység átkát.

De nem találta meg azt az utat, mely kivezetné ebből a mostani helyzetéből.

A véletlen aztán segítségére jött. Szülei egymásután elhaltak. A szép leány maga maradt. Nem volt senkije. Irt hát a Somorjay leánynak. Elpanaszolta keserű helyzetét és nagyon is sötét színekkel festette életét.

Tán maga sem tudta biztosan, hogy mit akart, miért irt annak a grófi leánynak. De azért irt neki és szinte megnyugodott, mikor a levelet elküldte.

A Somorjay leány jószívű leány volt, meg aztán szerette is a Bujdosó leányt.

Nem sokat okoskodott, hogy mit tegyen, hanem egyszerűen irt a leánynak, hogy menjen hozzá. Legyen neki barátnője!

A Bujdosó leány lelkét nagy öröm szállta meg erre a levélre. Valami homályos sejtelem fogta meg a lelkét, hogy ő most már megtalálta az utat, a mely gazdagságot, fényt, ragyogást szerez neki.

Pár nap alatt már ott volt Somorjayéknál, hol nagyon szívesen fogadták a szép leányt. Különösen a fiatal Somorjay gróf látta nagyon szívesen a szép Bujdosó leányt.

Uj élet kezdődött hát a Bujdosó leány előtt. A Somorjay leány úgy bánt vele, mint barátnőjével. Együtt volt vele mindig. És ez még inkább elvakította a Bujdosó leányt. Lassan-lassan egészen beleélte magát abba a gondolatba, hogy ő is hivatalos van ragyogni, fényleni.

Csak akkor fogta el a lelkét valami keserű, lealázó érzés, mikor a Somorjay leány társaságba ment, a hova mégsem vihette magával az egyszerű, polgári származású Bujdosó leányt.

Ilyenkor a leány lement a parkba s ott nem egyszer keserű könyeket hullatott. Nem a fájdalom sajtolta ki ezeket a könyeket, hanem a tehetetlen vágyakozás.

Történt egy ily alkalomkor, hogy a fiatal Somorjay gróf észrevette, hogy a szép leány egyedül bolyong a parkban.

Már rég leste az alkalmat, hogy a leánynyal egyedül lehessen. Tetszett neki a szép leány. Sokat foglalkozott vele gondolataiban. Tán maga sem tudta, hogy mit akar vele, csak azt érezte, hogy az a nagy, beszédes buzavirág szempár úgy csalja, úgy hívogatja.

Lement a parkba. Egyenesen a leánynak tartott. Az nem vette észre. Épen egy hársfa alá ült. Ujra elfogta lelkét az az égető elégtelenség, mely soh'sem hagyta nyugodni. Észre sem vette tán, hogy megeredt a könye.

A fiatal Somorjay gróf meg már ott állt a háta mögött. Nem merte megszólítani

a leányt, csak nézte sokáig sóvárgó, epedő szemekkel.

Egyszer aztán elfogta valami erős, szenvedélyes vágyakozás. Odalépett a leányhoz, megfogta a kezét s úgy beszélt hozzá:

— Szép Jolánka, mi bántja a lelkét? Miért e könyek?

A leány felemelte könyes szemét s odanézett a fiatal gróf szenvedélytől pirosra festett arcába.

És amint látta a férfi szenvedélyes, szinte mámoros tekintetét, amint érezte, mint szorítja gyengéden az ő finom, fehér kezét, egyszerre valami, talán csak sejtelemszerű terv érelődött meg a leány lelkében.

Már nem könyezett. Kezét nem vonta ki a fiatal gróf kezéből. Mosolygott valami csendes, szomorú mosolylyal, a mi oly jól illett neki s úgy beszélt a gróthoz.

— Gróf úr azt kérde, hogy engem mi bánt? Mért könyezem? És tőlem kérde ezt, tőlem, a szegény, magára hagyott árvától?

Volt valami fájó lemondás a leány hangjában, a mi még inkább szította a tüzet, a szenvedélyt az ifjú gróf lelkében.

Most már odaült a leány mellé, közel hozzája. Érezte azt a könnyű, mámorító ibolya-illatot, mely a leány hajából áradt ki. És ez az illat magával ragadta a fiatal gróf lelkét. Szendélyes, csaknem suttogó hangon szólt a leányhoz:

ki élte delén, váratlanul halt el, mikor pedig hangya-szorgalmának és becsületesen megvalósított életcéljának jutalmát a boldog megpihenés Tusculanumában élvezhette volna. Korai elköltözése nagy veszteség a képviselőtestületre s megérdemli munkás élete folytán, hogy emlékét a közgyűlés jegyzőkönyvében örökítse meg és elhunyt feletti részvétét családjának tudomására hozza.

A közgyűlés a polgármester szavait helyesléssel kísérte s mindkét indítványát elfogadta.

A keserű labdac.

— Most pedig felkérem a közgyűlést egy igen keserű labdac, a tárgysorozat első pontjának felvételére!

Szólta a polgármester ezután s következett a belügyminiszter rendelete a magyarországi városok és községek fogyasztási adótermészetű jövedelmei ideiglenes rendezéséről szóló 1899. évi VI. törvénycikk pontos végrehajtása érdekében s ennek kapcsán a tanács előterjesztése az állami segély iránti igény bejelentése, a hus-, bor- és szeszfogyasztási községi adók behozatala és kezelése tárgyában szabályrendelet alkotása s a miniszteri rendelet értelmében szükséges egyéb intézkedések tárgyában.

Majorossy Imre polgármester előadja, hogy ez intézkedések csak másfél évig fognak hatálylyal birni s később a törvényhozás gondoskodik a városok érdekeiről. A folyó évi július 1-én életbelépő fenti törvény értelmében — a kövezetvám kivételével — a város bor, hus és szeszfogyasztási adójövedelmei megszűnnek s ezekért ad kárpótlást az állam, a mely kárpótlás összegének megállapítása végett ki kell mutatni e jövedelmi adóforrások bevételét 1901. december 31-ig. Erre vonatkozólag alkotandó most szabályrendelet, még pedig sürgősen, mert folyó hó 31-ig fel kell terjeszteni azt a miniszterhez. Ebben ki kell mutatni a bor, hus, cukor, szesz és ásványvizek utáni adók jövedelmeit és a városi pótdadót is; különben pedig az egész szabályrendelet a miniszteriumban s országszerte ugyanazon minta után készült.

A dolog lényege az, hogy az 1898. évi XVI és XVII-ik törvénycikk értelmében a bor, hus, cukor, szesz és sörfogyasztási adó megszűnik és terményadóvá alakulván át, állami adóban a termelőktől szedetik be. A városok tehát elvesztik az eddigi fogyasztási adójövedelmet, minek kárpótlásáról az 1899. évi VI.

— Kegyed, szép Jolán, panaszkodik, hogy magára hagyott, árva. Hát nem érzi magát jól itt a mi körünkben? Nem látja, hogy szeretjük, megbecsüljük!

Többet is akart mondani a gróf, de a leány a szavába vágott:

— Igaza van, gróf ur, hálátlan vagyok. Hisz önök valamennyien oly jók velem szemben. De tán épen ez szomorít. Tudnom kell, hogy ez csak alamizsna, éreznem kell, hogy ez a világ nem az én világom, — a szegény, nyomorult Bujdosó leányé.

És a mikor ezt mondta a leány, a tekintete találkozott az ifju gróf mámoros pillantásával.

És a hogy így összefonódott tekintetük, a fiatal gróf közelebb huzódott a leányhoz s lassan átfonta karcsu derekát. A leány szabadkozott, — de hiába. A fiatal grófon erőt vett a szenvedély. Nem gondolt semmire, csak azt a gyönyörű, kívánatos leányt látta maga előtt.

— Jolán . . . susogta szenvedélyes, elfojtott hangon — én megadom a fényt, a ragyogást, — mely megilleti ezt a nagy szépséget. Csak azt mondja, hogy tudna-e engem szeretni?

Örömsugár csillant meg a leány szemében. Ujra hallotta, hogy szép, — hogy joga van keresni a fényt, a ragyogást. És bohó, vágyakozó lelkével azt hitte, hogy már meg is találta.

törvénycikk gondoskodik, mely a folyó évi július 1-én lép életbe s 1901. december 31-ig bír érvénnyel.

E törvényben fontos klauzula azonban, hogy e kárpótlás csak úgy történik meg, ha a városok a bor és husfogyasztást ez időre is kivesszik s az első után 20, a második után 25% pótdadót szednek s a szeszpótlékot is úgy szedik, mint eddig. Ha most már a jövedelem az 1895—1897. évi jövedelmeket nem érné el, a különbözetet a városoknak az állam megtéríti.

Nálunk eddig a borfogyasztási pótlék be sem volt kozva; a husfogyasztási pótlék behozását megpróbálták ugyan, de ez konfiskáltatott. Tehát a kövezetvám kivül a városnak minden ily szolgáltatása megszűnik és — úgy véli a polgármester — megszűnik a falusi borvám és a szegényalapra szedett borvámkrajcárok szedhetése is. Az első királyi adományon alapuló jussa a városnak; ez iránt kérdést is intézett a miniszterhez a polgármester, de választ sem kapott rá. Ezekhez jogainkat fenn kell tartani az előterjesztésben.

A város regálékártalanítás címén a 3 évi átlagnak megfelelőleg csak 15.084 forint 85 krajcár kártalanítást várhat az államtól. Ez az első megrövidítése a városnak. A bor és husfogyasztási pótlékokkal is meg kell terhelni a polgárokat, csak azért, hogy az eddigi jövedelem kártalanításától el ne essünk. Ez a második megrövidítés. S végül kétséges a falusi borvám fenntartása, a borvámkrajcár pedig egészen elmarad.

Összesen ezeknek megfelelően 35.841 frt államsegély kérhető kártalanítás címén s ennek biztosítására szükséges a szabályrendelet, mely feleslegessé teszi a szeszfogyasztási pótlékról eddig fennállott szabályrendeletet.

Záray Károly dr. szerint a polgármester aggodalma a borvámkrajcárokra vonatkozólag alaptalan, mert egy új miniszteri rendelet szerint, ha 1 korona és 34 fillérenél több vám szedett eddig, akkor a jövőben is szedhetünk ugyanannyit.

Majorossy Imre polgármester ismeri a rendeletet, de abban ez nincs határozottan körülírva. Különben is neki kötelessége minden eshetőséget figyelembe venni.

Cirják Ignácnak azért vannak aggodalmai, hogy a falusi borvám is megszűnik; mert az korán sem kiváltságos jog, mivel a helytartótanács adta.

Majorossy Imre polgármester felvilágo-

Többé nem ellenkezett. Engedte, hogy a fiatal gróf végigcsokolja illatos, sárga haját, fehérpiros arcát, égő ajkát. Maga sem tudta tán, mi tartja fogva a lelkét. Csak az járt az eszében, hogy megtalálta a fényt, a ragyogást.

Ha regényt akarnék irni, — ez volna az első fejezet a Bujdosó leány történetében. Ami ezután jó az utolsó fejezetig, az már csak kínos vergődése egy veszendő, romlásnak indult léleknek. Szomorú volna végigkísérni a leányt ezen az uton.

Hagyjuk őt magára. Nem is irok róla többet. De ha regényt akarnék irni, talán így írnam meg az utolsó fejezetet:

Olyan volt az élete, mint egy gyönyörű virágé, melytől hirtelen megvonják a nap-sugarat, a fényt, a meleget. Nyilik, illatozik tán még egyideig, de aztán mindinkább halványul, fonnyad s egy szép reggelre csak elszárad, elveszti illatát. Hogy aztán mi történik vele, nem lehet biztosan tudni.

Ugyan, ki törődne egy elszáradt, elfonnyadt, illatát vesztett virággal?

Kidobják s beletapossák a sárba, piszokba . . .

Valami ilyesféle volt a sorsa a szépséges Bujdosó leánynak.

Deér.

sitja előtte szólót, hogy a falusi borvám Mária Terézia adományozása folytán fennálló ősi kiváltságos jussa a városnak. Előtte szóló a borvámkrajcárokkal téveszti össze; bár azt is később az alkotmányos miniszterium is jóváhagyta.

— Méltóztatik még valakinek hozzászólni? kérdi erre a polgármester.

— Isten ments! zúg az egyhangú válasz, a mi a városatyák türelmetlenségéről tanuskodik.

Tróber Aladár dr. főjegyző erre olvasni kezdi a szabályrendeletet, de Hartl József feláll és azt kéri, hogy a szabályzatot nyomassák ki. Mikor a polgármester felvilágosítja, hogy e hó 31-ig fel kell terjeszteni a miniszterhez, akkor meg Záray Károly dr. indítványozza, hogy csak az érdemleges részleteket olvassák fel. De a polgármester fontosnak tartja a szabályzatot és elrendeli az egésznek felolvasását, mivel nem függ össze a képviselőtestület méltóságával, ha ilyen fontos ügyet nem hallgatnak meg.

Egy hang: De úgy tessék olvasni, hogy megérthessük!

A főjegyző, majd Vasváry Ferenc másodaljegyző felolvasták ekkor a szabályrendeletet, melyhez még Krisztián György szólt röviden, kit a polgármester aggályaira nézve megnyugtatóan, előterjesztette a Tanács következő határozati javaslatát:

1. Mondja ki a közgyűlés, hogy a kártalanítási segélyre a város igényt tart s ez iránt a miniszterhez sürgős felterjesztés intézendő;

2. a borfogyasztás után husz százalék, a husfogyasztás után huszonöt százalék fogyasztási pótlék szedendő s az eddigi szeszfogyasztási pótlék is érvényben marad;

3. a tárgyalat szabályrendelet elfogadtatik, közhírré tétetik és a miniszterhez felterjesztetik; az eddigi szeszfogyasztási pótlékról szóló szabályrendelet pedig hatályon kívül helyeztetik;

4. a város fenntartja igényét a falusi borvámra és a borvámkrajcárokra a törvény hatálya utáni időre is;

5. felkérendő a miniszter, hogy a város részére megjáró segély terhére kamat nélküli előleget utalványozzon ki, hogy a 36 ezer forint jövedelem elvesztése és a 42%-os pótdadó fenntartása mellett a háztartási egyensúly fennmaradjon. Ezért július elsejére 60%-ot, októberre 35%-ot kér kiutalványozni és 5%-ot pedig az ez évi leszámoláskor. A következő két évre negyedévenként 30%-ot kér a város kifizetni és év végén a többi.

A közgyűlés a Tanács e javaslatát elfogadván, következett a belügyminiszter körrendelete és előterjesztése

az esküdtképes egyének

alaplajstroma elleni felszólamlások elintézése és a szolgálati lajstrom egybeállítására hivatott bizottságba hat bizalmi férfinak bevéltetése iránt.

A közgyűlés a Tanács előterjesztésére a törvényszéki elnök elnöklete alatt működő bizalmi férfiakul megválasztotta: Graumann Jánost, Gyimóthy Gyulát, Kindl Józsefet, dr. Jobst Lászlót, Kindl Ferencet és Wachauer Károlyt.

Következett az igazoló választmány jelentése az ötödik kerületben megválasztott

bizottsági tagok

igazolásának jogerőre emelkedéséről és Sipőc István helyére Vasváry Györgynek virilis bizottsági tagul történt igazolásáról.

E szerint igazolt városatyáknak jelentettek ki: Vidákovics György, Miltényi Miklós, Graumann János és Brunner Károly; Vasváry György póttag pedig Sipőc István helyére rendes tagnak a képviselőtestületbe meghívott.

A szombaton délután kiadott közgyűlési meghívón csak e három tárgy szerepelt, azonban a napirend negyedik pontjával

birodalmi egységet semmi más állammal nem képezhet.

No de ezt a mi állami önállóságunkat még egyetlen osztrák politikus sem vette komolyan, nem lehet hát csodálni Goluchovszkytól sem, hogy a birodalmi egység rögeszméjével eltelten nem veszi észre a birodalmi kapcsolat jogi természetét, amely egy uralkodó alatt két külön államot, mint két külön államegységet ismer közös védelmi kötelezettséggel s hogy csak az uralkodói birtoklás egységes, de nem az államalakulat.

Goluchovszky szereplésében ismétlődik az osztrák politikusoknak az a százados vaksága, amely egy képzelte világban élve, folytonos válságokba sodorja azokat a népeket, a melyek a Habsburgok jogára alatt élnek. Ők nem azzal vélik ennek az államalakulatnak az erejét és tekintélyét megszilárdíthatni és növelni, ha a közös uralkodó személye által összekapcsolt országoknak a történelmi jogok alapján való szerves kifejlődését előmozdítják s ezzel a kölcsönös védelemre erősebbekké teszik, hanem mesterséges egységbe iparkodnak gyújni a külön szerves életre hivatott alkotó elemeket s ennek a mechanikus egységnek a megvédelmezésére pazarolják azokat a hatalmi erőtenyezőket, a melyek a természetes történelmi fejlődés törvényeinek respektálása mellett az államszövetség igazi céljára, a kifelé való kölcsönös védelemre volnának fordíthatók.

A nagyhatalmi állást azok az erőtenyezők adják meg, a melyek a külső támadások elleni védelem hatékony fogantatására rendelkezésre állanak. Ebben a tekintetben nagyhatalmi állásunknak kárára semmiképp nem szolgálhat, ha gazdasági életünk államalakulatunk közjogi természetének megfelelően önállóan rendeztetik be, mert a kölcsönös védelem eszközei ezzel éppenséggel nem csökkennek, sőt hatékonyabbá válnak, mert a történelmi jogok tiszteletben tartása folszabadítja azokat az

erőket is, a melyek különben a belső elégedetlenség megfékezésére lekötve vannak.

A kiegyezésnek, mely valójában nem kell sem az osztrákoknak, sem a magyaroknak, minden áron való erőltetése, a hatvanhetes törvény idevágó rendelkezéseinek erőszakos megkerülése máris a legmélyrehatóbb zavaroknak lett a szülőanyjává Ausztriában, mert az osztrák pártok ezt a kérdést használják föl fegyverül különleges követeléseik kieroszakolására; ha most még sikerül a közös külügyminiszter prókátorkodása mellett a hatvanhetes törvénynek egyetlen jogfőntartó intézkedését, az önálló rendelkezéshez való jogunkat is kiforgatni, átterjed a fölfordulás Magyarországra is: igazán osztrák elvakultság kell tehát ahhoz, hogy ilyen állapotoknak a földözésével akarják megerősíteni a nagyhatalmi állást, a melynek megrendülését látják az összes viszályok botránykövének: a közösség minden áron való erőltetésének eltávolításában.

De ha az osztrákokat nem lehet viszatartani attól, hogy fejfel menjenek neki a falnak, legalább legyen a magyarokban annyi politikai éleslátás, hogy utánuk ne rohanjanak s azt a fogadatlan prókátort, aki minket utánuk lökni akar, tolják félre az utból s vágják el azt a vontató kötelet, amely Magyarországot az örvény felé rohanó osztrák államhajóhoz köti. — Soha nagyobb szükség törvény biztosította önállóságunk érvényesülésére nem volt, mint most, a mikor már a végföloszlás kétségtelen tünetei mutatkoznak azon az államban, a melyhez fölbonthatatlanul akarunk odaláncolni.

Városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. május 29.

Rendkívüli közgyűlést tartott ma a város, melynek rövid tárgysorozatában egy fontos tárgy volt, azt is azonban miniszteri meg-

hagyás alapján kellett beletenni és sürgősen tárgyalni, mert záros határidőn belül volt felterjesztendő a határozat a miniszteriumhoz.

Hát ennek a közgyűlés rövid egy óra alatt eleget is tett s a tárgysorozatnak hátralevő három pontját is elintézték, másfél órai tanácskozás után szétmentek a városatyák a dolgaik után.

A közgyűlésről tudósításunk a következő:

Alig 45—50 városatyája jött össze a mai rendkívüli közgyűlésre, melyet pontban kilenc órakor Majorossy Imre polgármester nyitott meg azzal, hogy üdvözölte a megjelenteket s bejelentvén, hogy a főispán a közgyűlésen nem vehetvén részt, őt bizta meg az elnökléssel, kérte a városatyák támogatását. Ezután

két halottról

emlékezett meg a polgármester; Perczel Mór 48-as tábornok volt az egyik, Sipőcz István törvényhatósági bizottsági virilis tag volt a másik.

Szomorú kötelességet kell, úgy mond, teljesítenie két esetben is. Az első az, hogy megemlékezik arról a gyászestéről, a mi a szomszéd megyében, egy szépen fejlődő városban történt, hol a nagy időknek egy valóban nagy tanuja, Perczel Miklós tábornok, halt meg. Halála őszinte fájdalmat keltett nemcsak nálunk, de minden szabadságszerető népnél azért, hogy a nagy ember szive vére, mely pedig életében minden cseppjével hazájáért és a szabadságért buzogott, meghidegült és ő megszűnt élni. Elhunyt felett a fájdalom általános; mégis legjobban azok érzik, kiket vérségi kötelékek fűztek az elhunyt hűshöz. Ezek pedig első sorban volt szeretett főispánunk és díszpolgárunk, Perczel Miklós és Perczel Dezső, a magyar képviselőház elnöke, ki az elhunytban apósát gyászolja. A város Tanácsa részvétiratot küldött mindkettőjükhez, mikor még e mai rendkívüli közgyűlés határnapja nem volt ismeretes. A nagy halott oly érdemekkel bírt, melyek fel vannak jegyezve a történelemben és minden magyar szívében élni fognak örökké. Nem indítványozza tehát azt, hogy érdemei jegyzőkönyvben örökíttessenek meg, mert ez felesleges. De kéri, hogy a nagy szabadsághős elhunyt feletti mély fájdalmát a közgyűlés jegyzőkönyvébe iktassa és a városi Tanács által a város nevében kifejezett részvétnyilatkozatokat tudomásul vegye.

A másik halott, kiről megemlékezett a polgármester, a képviselőtestületnek egy évek hosszú során volt buzgó tagja, Sipőcz István,

— A te nagy szépséged jogot ad ahhoz, hogy keresd a fényt, a ragyogást . . .

Hosszu, álmatlan éjszakákon keresztül törte fejét a leány, hogy mit tegyen. Napról napra jobban, nyomasztóbban érezte a szegénység átkát.

De nem találta meg azt az utat, mely kivezetné ebből a mostani helyzetéből.

A véletlen aztán segítségére jött. Szülei egymásután elhaltak. A szép leány maga maradt. Nem volt senkije. Irt hát a Somorjay leánynak. Elpanaszolta keserű helyzetét és nagyon is sötét színekkel festette életét.

Tán maga sem tudta biztosan, hogy mit akart, miért irt annak a grófi leánynak. De azért irt neki és szinte megnyugodott, mikor a levelet elküldte.

A Somorjay leány jószívű leány volt, meg aztán szerette is a Bujdosó leányt.

Nem sokat okoskodott, hogy mit tegyen, hanem egyszerűen irt a leánynak, hogy menjen hozzá. Legyen neki barátnője!

A Bujdosó leány lelkét nagy öröm szállta meg erre a levélre. Valami homályos sejtelem fogta meg a lelkét, hogy ő most már megtalálta az utat, a mely gazdagságot, fényt, ragyogást szerez neki.

Pár nap alatt már ott volt Somorjayéknál, hol nagyon szívesen fogadták a szép leányt. Különösen a fiatal Somorjay gróf látta nagyon szívesen a szép Bujdosó leányt.

Uj élet kezdődött hát a Bujdosó leány előtt. A Somorjay leány úgy bánt vele, mint barátnőjével. Együtt volt vele mindig. És ez még inkább elvakította a Bujdosó leányt. Lassan-lassan egészen beleélte magát abba a gondolatba, hogy ő is hivatalos van ragyogni, fényleni.

Csak akkor fogta el a lelkét valami keserű, lealázó érzés, mikor a Somorjay leány társaságba ment, a hova mégsem vihette magával az egyszerű, polgári származású Bujdosó leányt.

Ilyenkor a leány lement a parkba s ott nem egyszer keserű könyeket hullatott. Nem a fájdalom sajtolta ki ezeket a könyeket, hanem a tehetetlen vágyakozás.

Történt egy ily alkalomkor, hogy a fiatal Somorjay gróf észrevette, hogy a szép leány egyedül bolyong a parkban.

Már rég leste az alkalmat, hogy a leánynyal egyedül lehessen. Tetszett neki a szép leány. Sokat foglalkozott vele gondolataiban. Tán maga sem tudta, hogy mit akar vele, csak azt érezte, hogy az a nagy, beszédes buzavirág szempár úgy csalja, úgy hivatgatja.

Lement a parkba. Egyenesen a leánynak tartott. Az nem vette észre. Épen egy hársfa alá ült. Ujra elfogta lelkét az az égető elégedetlenség, mely soh'sem hagyta nyugodni. Észre sem vette tán, hogy megeredt a könye.

A fiatal Somorjay gróf meg már ott állt a háta mögött. Nem merte megszólítani

a leányt, csak nézte sokáig sóvárgó, epedő szemekkel.

Egyszer aztán elfogta valami erős, szenvedélyes vágyakozás. Odalépett a leányhoz, megfogta a kezét s úgy beszélt hozzá:

— Szép Jolánka, mi bántja a lelkét? Miért e könyek?

A leány felemelte könyes szemét s oda nézett a fiatal gróf szenvedélytől pirosra festett arcába.

És amint látta a férfi szenvedélyes, szinte mámoros tekintetét, amint érezte, mint szorítja gyengéden az ő finom, fehér kezét, egyszerre valami, talán csak sejtelemszerű terv érelődött meg a leány lelkében.

Már nem könyezett. Kezét nem vonta ki a fiatal gróf kezéből. Mosolygott valami csendes, szomorú mosolylyal, a mi oly jól illett neki s úgy beszélt a grófhöz.

— Gróf úr azt kérde, hogy engem mi bánt? Mért könyezem? És tőlem kérde ezt, tőlem, a szegény, magára hagyott árvától?

Volt valami fájó lemondás a leány hangjában, a mi még inkább szította a tüzet, a szenvedélyt az ifjú gróf lelkében.

Most már odaült a leány mellé, közel hozzája. Érezte azt a könnyű, mámorító ibolyaillatot, mely a leány hajából áradt ki. És ez az illat magával ragadta a fiatal gróf lelkét. Szendélyes, csaknem suttogó hangon szólt a leányhoz:

ki élte delén, váratlanul halt el, mikor pedig hangya-szorgalmának és becsületesen megvalósított életcéljának jutalmát a boldog megpihenés Tusculanumában élvezhette volna. Korai elköltözése nagy veszteség a képviselőtestületre s megérdemli munkás élete folytán, hogy emlékéit a közgyűlés jegyzőkönyvében örökítse meg és elhunyt feletti részvétét családjának tudomására hozza.

A közgyűlés a polgármester szavait helyesléssel kísérte s mindkét indítványát elfogadta.

A keserű labdac.

— Most pedig felkérem a közgyűlést egy igen keserű labdac, a tárgysorozat első pontjának felvételére!

Szólta a polgármester ezután s következett a belügyminiszter rendelete a magyarországi városok és községek fogyasztási adótermészetű jövedelmei ideiglenes rendezéséről szóló 1899. évi VI. törvénycikk pontos végrehajtása érdekében s ennek kapcsán a tanács előterjesztése az állami segély iránti igény bejelentése, a hus-, bor- és szeszfogyasztási községi adók behozatala és kezelése tárgyában szabályrendelet alkotása s a miniszteri rendelet értelmében szükséges egyéb intézkedések tárgyában.

Majorossy Imre polgármester előadja, hogy ez intézkedések csak másfél évig fognak hatálylyal birni s később a törvényhozás gondoskodik a városok érdekeiről. A folyó évi július 1-én életbelépő fenti törvény értelmében — a kövezetvám kivételével — a város bor, hus és szeszfogyasztási adójövedelmei megszűnnek s ezekért ad kárpótlást az állam, a mely kárpótlás összegének megállapítása végett ki kell mutatni e jövedelmi adóforrások bevételét 1901. december 31-ig. Erre vonatkozólag alkotandó most szabályrendelet, még pedig sürgősen, mert folyó hó 31-ig fel kell terjeszteni azt a miniszterhez. Ebben ki kell mutatni a bor, hus, cukor, szesz és ásványvizek utáni adók jövedelmeit és a városi pótdót is; különben pedig az egész szabályrendelet a miniszteriumban s országszerte ugyanazon minta után készült.

A dolog lényege az, hogy az 1898. évi XVI és XVII-ik törvénycikk értelmében a bor, hus, cukor, szesz és sörfogyasztási adó megszűnik és terményadóvá alakulván át, állami adóban a termelőktől szedetik be. A városok tehát elvesztik az eddigi fogyasztási adójövedelmet, minek kárpótlásáról az 1899. évi VI.

törvénycikk gondoskodik, mely a folyó évi július 1-én lép életbe s 1901. december 31-ig bír érvénnyel.

E törvényben fontos klauzula azonban, hogy e kárpótlás csak úgy történik meg, ha a városok a bor és husfogyasztást ez időre is kiveszik s az első után 20, a második után 25% pótdót szednek s a szeszpótlékot is úgy szedik, mint eddig. Ha most már a jövedelem az 1895—1897. évi jövedelmeket nem érné el, a különbözetet a városoknak az állam megtéríti.

Nálunk eddig a borfogyasztási pótlék be sem volt kozva; a husfogyasztási pótlék behozását megpróbálták ugyan, de ez konfiskáltatott. Tehát a kövezetvám kivül a városnak minden ily szolgáltatása megszűnik és — úgy véli a polgármester — megszűnik a falusi borvám és a szegényalapra szedett borvámkrajcárok szedhetése is. Az első királyi adományon alapuló jussa a városnak; ez iránt kérdést is intézett a miniszterhez a polgármester, de választ sem kapott rá. Ezekhez jogainkat fenn kell tartani az előterjesztésben.

A város regálékártalanítás címén a 3 évi átlagnak megfelelőleg csak 15.084 forint 85 krajcár kártalanítást várhat az államtól. Ez az első megrövidítése a városnak. A bor és husfogyasztási pótlékokkal is meg kell terhelni a polgárokat, csak azért, hogy az eddigi jövedelem kártalanításától el ne essünk. Ez a második megrövidítés. S végül kétséges a falusi borvám fenntartása, a borvámkrajcár pedig egészen elmarad.

Összesen ezeknek megfelelően 35.841 frt államsegély kérhető kártalanítás címén s ennek biztosítására szükséges a szabályrendelet, mely feleslegessé teszi a szeszfogyasztási pótlékról eddig fennállott szabályrendeletet.

Záray Károly dr. szerint a polgármester aggodalma a borvámkrajcárokra vonatkozólag alaptalan, mert egy új miniszteri rendelet szerint, ha 1 korona és 34 fillérenél több vám szedetett eddig, akkor a jövőben is szedhetünk ugyanannyit.

Majorossy Imre polgármester ismeri a rendeletet, de abban ez nincs határozottan körülírva. Különben is neki kötelessége minden eshetőséget figyelembe venni.

Cirják Ignácnak azért vannak aggodalmai, hogy a falusi borvám is megszűnik; mert az korán sem kiváltságos jog, mivel a helytartótanács adta.

Majorossy Imre polgármester felvilágo-

Többé nem ellenkezett. Engedte, hogy a fiatal gróf végigcsokolja illatos, sárga haját, fehérpiros arcát, égő ajkát. Maga sem tudta tán, mi tartja fogva a lelkét. Csak az járt az eszében, hogy megtalálta a fényt, a ragyogást.

Ha regényt akarnék irni, — ez volna az első fejezet a Bujdosó leány történetében. Ami ezután jó az utolsó fejezetig, az már csak kínos vergődése egy veszendő, romlásnak indult léleknek. Szomorú volna végigkísérni a leányt ezen az uton.

Hagyjuk őt magára. Nem is irok róla többet. De ha regényt akarnék irni, talán így írnam meg az utolsó fejezetet:

Olyan volt az élete, mint egy gyönyörű virágé, melytől hirtelen megvonják a nap-sugarat, a fényt, a melegséget. Nyilik, illatozik tán még egyideig, de aztán mindinkább halványul, fonnyad s egy szép reggelre csak elszárad, elveszti illatát. Hogy aztán mi történik vele, nem lehet biztosan tudni.

Ugyan, ki törődnek egy elszáradt, elfonnyadt, illatát vesztett virággal?

Kidobják s beletapoossák a sárba, piszokba . . .

Valami ilyesféle volt a sorsa a szépséges Bujdosó leánynak.

Deér.

sítja előtte szólót, hogy a falusi borvám Mária Terézia adományozása folytán fennálló ősi kiváltságos jussa a városnak. Előtte szóló a borvámkrajcárokkal téveszti össze; bár azt is később az alkotmányos miniszterium is jóváhagyta.

— Méltóztatik még valakinek hozzászólni? kérdi erre a polgármester.

— Isten ments! zúg az egyhangú válasz, a mi a városatyák türelmetlenségéről tanuskodik.

Tróber Aladár dr. főjegyző erre olvasni kezdi a szabályrendeletet, de Hartl József feláll és azt kéri, hogy a szabályzatot nyommassák ki. Mikor a polgármester felvilágosítja, hogy e hó 31-ig fel kell terjeszteni a miniszterhez, akkor meg Záray Károly dr. indítványozza, hogy csak az érdemleges részleteket olvassák fel. De a polgármester fontosnak tartja a szabályzatot és elrendeli az egésznek felolvasását, mivel nem függ össze a képviselőtestület méltóságával, ha ilyen fontos ügyet nem hallgatnak meg.

Egy hang: De úgy tessék olvasni, hogy megérthessük!

A főjegyző, majd Vasváry Ferenc másodlagos főjegyző felolvasták ekkor a szabályrendeletet, melyhez még Krisztián György szólt röviden, kit a polgármester aggályaira nézve megnyugtatóan, előterjesztette a Tanács követhető határozati javaslatát:

1. Mondja ki a közgyűlés, hogy a kártalanítási segélyre a város igényt tart s ez iránt a miniszterhez sürgős felterjesztés intézendő;

2. a borfogyasztás után husz százalék, a husfogyasztás után huszonöt százalék fogyasztási pótlék szedendő s az eddigi szeszfogyasztási pótlék is érvényben marad;

3. a tárgyalta szabályrendelet elfogadtatik, közhírré tétetik és a miniszterhez felterjesztetik; az eddigi szeszfogyasztási pótlékról szóló szabályrendelet pedig hatályon kívül helyeztetik;

4. a város fenntartja igényét a falusi borvámra és a borvámkrajcárokra a törvény hatálya utáni időre is;

5. felkérendő a miniszter, hogy a város részére megjáró segély terhére kamat nélküli előleget utalványozzon ki, hogy a 36 ezer forint jövedelem elvesztése és a 42%-os pótdó fenntartása mellett a háztartási egyensúly fennmaradjon. Ezért július elsejére 60%-ot, októberre 35%-ot kér kiutalványozni és 5%-ot pedig az ez évi leszámoláskor. A következő két évre negyedévenként 30%-ot kér a város kifizetni és év végén a többit.

A közgyűlés a Tanács e javaslatát elfogadván, következett a belügyminiszter körrendelete és előterjesztése

az esküdtképes egyének

alapljástroma elleni felszólamlások elintézése és a szolgálati lájstrom egybeállítására hivatott bizottságba hat bizalmi férfinak beválasztása iránt.

A közgyűlés a Tanács előterjesztésére a törvényszéki elnök elnöklése alatt működő bizalmi férfiakul megválasztotta: Graumann Jánost, Gyimóthy Gyulát, Kindl Józsefet, dr. Jobst Lászlót, Kindl Ferencet és Wachauer Károlyt.

Következett az igazoló választmány jelentése az ötödik kerületben megválasztott

bizottsági tagok

igazolásának jogerőre emelkedéséről és Sipóc István helyére Vasváry Györgynek virilis bizottsági tagul történt igazolásáról.

E szerint igazolt városatyáknak jelentettek ki: Vidákovics György, Miltényi Miklós, Graumann János és Brunner Károly; Vasváry György póttag pedig Sipóc István helyére rendes tagnak a képviselőtestületbe meghívott.

A szombaton délután kiadott közgyűlési meghívón csak e három tárgy szerepelt, azonban a napirend negyedik pontjával

— Kegyed, szép Jolán, panaszkodik, hogy magára hagyott, árva. Hát nem érzi magát jól itt a mi körünkben? Nem látja, hogy szeretjük, megbecsüljük!

Többet is akart mondani a gróf, de a leány a szavába vágott:

— Igaza van, gróf ur, hálátlan vagyok. Hisz önök valamennyien oly jók velem szemben. De tán épen ez szomorít. Tudnom kell, hogy ez csak alamizsna, éreznem kell, hogy ez a világ nem az én világom, — a szegény, nyomorult Bujdosó leányé.

És a mikor ezt mondta a leány, a tekintete találkozott az ifjú gróf mámoros pillantásával.

És a hogy így összefonódott tekintetük, a fiatal gróf közelebb huzódott a leányhoz s lassan átfonta karcu derekát. A leány szabadkozott, — de hiába. A fiatal grófon erőt vett a szenvedély. Nem gondolt semmire, csak azt a gyönyörű, kívánatos leányt látta maga előtt.

— Jolán . . . susogta szenvedélyes, elfojtott hangon — én megadom a fényt, a ragyogást, — mely megilleti ezt a nagy szépséget. Csak azt mondja, hogy tudna-e engem szeretni?

Örömsugár csillant meg a leány szemében. Ujra hallotta, hogy szép, — hogy joga van keresni a fényt, a ragyogást. És bohó, vágyakozó lelkével azt hitte, hogy már meg is találta.

a tolnamegyei muzeum

megnyitására vonatkozólag a megye alispánja által a városhoz küldött meghívó szolgálta, a melyre vonatkozólag a június 4-én Szegzár-tartandó ünnepies megnyitásra a város képviselőjében Majorossy Imre polgármester és Juhász László ügyvéd küldettek ki.

A polgármester felkérte a törvényhatósági bizottsági tagokat, hogy saját költségükön minél többen csatlakozzanak a kéttagú küldöttséghez s ezzel a rendkívüli közgyűlés feltizenegy órákor véget ért.

Elfogott bankóhamisítók.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. május 29.

Már huzamosabb idő óta feltűnt, hogy a közforgalomban néhány hamis tizforintost találtak, melyek eddig ismeretlen módon kerültek oly helyekre, ahol pedig igen veszélyes hamis pénzt forgalomba hozni.

Igy például — mint azt annak idején megirtuk — a Pécsi takarékpénztárnál és a m. kir. posta és távirada hivatalnál is találtak hamis tizes bankót. A póstabivatalnál, egy Vaiszlórol érkezett pénzküldeményben találták meg a hamis tizes bankót, miről annak idején jelentést is tettek a hatóságnak.

Ki tudja mióta folyik már ez a hamis pénz manipuláció, s hogy mennyi forog belőle közkézen, s ki tudja mily mérveket ölthetett volna, ha most véletlenül nem sikerült volna a hamis bankógyáros nyomára jutni, s őt ártalmatlanná tenni.

Tegnap azonban sikerült a bankóhamisítót kinyomozni, s az egész jól kieszelt üzlemléről a látványt lerántani.

A hamisító

Hochrein Otto pécsi litografus, kinek a Majláth-terén van üzlete.

Hogy mi vitte rá a jobb ügyhöz méltó, nem csekély szaktehetséggel ellátott embert a bankóhamisítás bünére, azt nem tudni, éppen úgy nem, mint számtalan esetben kiderítetlen marad az, hogy mi vitte rá a bűnöst tettének elkövetésére.

A legvalószínűbb, hogy Hochrein Ottó is, ki szegény ember, a könnyű vagyonszerzés vágyának áldozata.

S a jelekből ítélve, a hamis bankógyártás mestersége nem is fizetett rosszul.

Hochrein Otto, a már említett nem csekély szaktehetségével, s egy a Göpil Gyula pécsi mechanikus által készített »bankó prés« segélyével készítette a hamis tizforintosokat, melyekkel rendszeren vidéki kötelezettségeinek tett eleget, s a hamis pénzt többnyire úgy értékesítette, hogy azt több valódi tizes bankó közé keverve küldötte el, mindig szem előtt tartva azt, hogy hamis tizforintost magában csak a legritkább esetben adott ki, mi ugyan ránézve, tekintve a hamis pénz meglepően hű és hasonló voltát, nem járt nagy veszéllyel, mert valóban gyakorlott szemnek kell lennie, mely a hamisítványokat, különösen nagyobb mennyiségű valódi bankó közé keverve, fel tudja ismerni.

A hamis tizforintos.

A tizes bankjegy remekül van utánozva és az utánczó megdöntötte azon teóriát, hogy a kék színnel nyomtatott papírpénzeket nem lehet fotografice hamisítani, mert ezen bankjegy fotolitografiai uton lett hamisítva.

Tudvalevő dolog, hogy Hochrein Ottó kitűnő fotografus és litografus volt egyszemélyben, ki a fotocinkografiához is jól értett.

Ezen tudományával sikerült neki a tizes bankjegyek alapnyomatáról és magáról a bankjegy rajzáról fotografiai lemezeket készíteni, melyet aztán könnyű szerrel átvihetett a preparált litografiai kölemezeire és sokszorosította a felvételeket.

Csakis ily szakembernek volt lehetséges olyan — a csalódásig hű — hamis pénzt gyártania, mely pénzt még a szakember is könnyen elnézhette volna, ha a sor- és folyószámok nyomását tökéletesebb készülékkel végzi.

Ezek nyomása vörös színű s az eredetihez hasonló betűket úgy készítette Hochrein, hogy fotocinkografiai lemezekre készítette fényképezés útján a »szám« és »Serie« szavakat, valamint a számokat is, azután pedig szétvágta a lemezt, az egyes szavakat és számokat rézpálcákra erősítette, mely rézpálcákat Göpil mechanikus saját találmányu meglehetősen pontosan működő készülékébe erősítette s a kellő helyre beállítva nyomtatta piros festékkel a már fotolitografiai uton kinyomtatott 10 frtos bankjegyekre a számot és szeriest.

Ezen készülék primitív festék-szerkezetével nem tudta a kellő finomsággal befesteni a piros színben nyomandó betűket és ez volt az árulója is, mert a különbség az eredeti és hamisított bankjegy piros színe között szembeötlő.

Az elfogott büntárs.

Hochrein Ottó nem elégedett meg azzal, hogy a hamis pénzen itt helyben és a környéken túladhasson, hanem megbizta Göpil Gyula mechanikust, hogy utazzék Eszékre s ott egynehányat a hamis tizesekből hozzon forgalomba.

Göpil Gyula tegnapelőtt reggel az innen öt órákor induló vonattal el is utazott s még a délelőtti folyamán megkezdte a »működést«. Bement Eszék felsővárosán egy tőzsdébe, ahol szivart vásárolva, tizforintossal fizetett. A tőzsde-tulajdonos, kinek feltűnt az, hogy a bankón a »szám« és »Serie« szavak élesen pirosak, észrevette, hogy a pénz hamis s azzal az ürügygyel, hogy nincs aprópénze s hogy váltani küld, elküldte egyik alkalmazottját a rendőrségre, ahonnan nem sokára megérkezett az ügyeletes rendőrbiztos, ki a tőzsdetulajdonos felszólítására Göpil Gyulát letartóztatta s a városházára szállította, ahol nyomban megkezdtek a kihallgatást.

A kihallgatás során a letartóztatott Göpil megmotozták s még tizenöt darab hasonló hamis tizforintost találtak nála. A letartóztatott mechanikus látva, hogy védekezése és tagadása mit sem használ, bevallotta, hogy ő Hochrein Ottó pécsi litografus megbízásából értékesítette a hamis pénzt s elmondta azt is, hogy Hochrein a készítője ama hamis tizforintosoknak, melyek az utóbbi időben Pécsen és vidékén közforgalomba kerültek.

Erre az eszéki rendőrkapitányság táviratilag értesítette az esetről a pécsi rendőrséget, tegnap reggel pedig az eszéki rendőrkapitány a folytatólagos vizsgálat megejtése végett Pécsre érkezett.

A házkutatás.

Tegnap reggel Selényi Antal rendőrbiztos az Eszékről érkezett rendőrkapitánnyal együtt eiment Göpil Gyulának Percel-utca 8. szám alatti lakására, ahol egy javításban levő varrógép fiókjában még nyolc darab hamis tizforintost találtak. Délután pedig elmentek Hochrein Ottónak Majláth-téri lakására, ahol Selényi Antal rendőrbiztos előadván kiküldetésének célját, kijelentette, hogy a hamis bankók ügyében házkutatást fognak tartani.

Hochrein eleinte tagadni próbált, azonban az eszéki rendőrkapitány ama kijelentése után, hogy Göpil Eszéken mindent bevallott, bevezette a rendőrség kiküldöttéit az üzletébe, ahol csakhamar megtalálták a gépet, melylyel a sorszámokat nyomtatták a hamis bankókra, továbbá egy csiszolt kölemezt s két üres üveglapot.

Ezekre azt vallja Hochrein, hogy fotolitografiai uton készített a hamis tizeseket, az üveglemezekre voltak a fényképfelvételek, melyeket ő a csiszolt köre vetített.

A felfedeztetéstől való félelmében azonban a követ lemosta, a fényképfelvételeket

pedig az üveglapokról savval leéltette. A házkutatás után a rendőrbiztos Hochrein Ottót letartóztatta.

Ma délelőtt Selényi Antal rendőrbiztos kint járt Hochreinék szőlőjében, ahol a bankóhamisító vallomásaiból hiven megtalálta a hamis pénz gyártásnál használt fényképező készüléket. A jelekből ítélve, Hochrein Ottó a szőlőben gyártotta a bankót, ahol kevésbé kellett félnie, mint a városban, a mit igazol az a körülmény is, hogy a vele egy házban lakó szüleinek fogalma sem volt fiuk üzlemléről.

Göpil Gyula az eszéki rendőrség foglya, Hochrein Ottót pedig kihallgatása után átadták a kir. ügyészségnek.

H i r e k.

Pécs, 1899. május 29.

Egyszerű történet . . .

Alkonyodott . . . igéző pongyolában ült kis szobájában: fekete fűrtel dus tekercekben koszorúzták szép halvány arcát, melyből az epedő szempár bágyadt, merengő lényben ragyogott elő.

Akkor is szép tavasz volt. S mint egy fényes korona, szállt reá a nap sugara.

Szemeit reám veté, fejem szédült, agyam lángolt, lázas ajkam csak annyit szólt sutogva, hogy: tégedet!

Első szerelem! örökre feledhetetlen érzés! Ha elmosódnak is édes emlékeid néha-néha a köznapi élet bajai között, egy édes álom, mely emlékedbe idézi a mult boldog perceit; egy hiven őrzött kis ereklye, egy emlékül eltett száraz virágocska elégséges, hogy újra újra éljük multunk feledhetlen édes óráit.

Első szerelem! Titkos sejtelmek honává lesz a lélek, a szív már szeret; de még csak titkon s fél önmaga előtt is vallomást tenni, nehogy dobbanása árulója legyen keble első fellobbanásának . . .

Áradozó tenger szívében a boldogság, mely a szenvedélyek viharától korbácsoltatva, nyugtalanul hánykódik pici medrében! . . .

Szeretett forrón és igazán úgy, mint az életben csak egyszer: először szerethetünk.

A leányka arca halvány, a bánat és szenvedés kifejezése ül rajta.

Aki figyelemmel vizsgálta e fénytelen, hideg tekintetet, ki látta e keserű mosolyt, mely ajkai körül vonaglott, sejtette volna, hogy e gyermek-leányka csalódott és csalódásának egész fájalmát átszenvedte már e néhány óra alatt s azon pontra jutott, hol a szívet a szenvedés nem képes többé felébreszteni tompa, fásult nyugalmából.

Kis kerek arcképet vont elő és sokáig merengve nézte azt.

Eszményképeinek megvalósult jól talált vonásai állottak vele szemben. Ugy tetszett a lánykának, mintha e szemek vádolva tekintének reá; mintha ez arcon a hideg közöny ömlene el.

Óh miért lettél oly hűtlen, hisz én szeretlek kimondhatatlanul — kiáltá, önfeledten és még mindig szeretlek!

Szemeibe könyek tölultak; halvány arca ihletett kifejezést nyert: Ti, kik szerettek, ne engedjétek magatokat hiu ábrándoktól elkapadni.

A sors szeszélye nagyon változékony! Ma még együtt ölelkezik a két szerelmes szív, ábrándjainak szárnyain elszállnak a képzelet azon tulvilági országába, hol az örök boldogság honol: de ki tudja, holnap nem üzi-e már szét őket a könyörtelen végzet s nem veti-e oda a még tegnap boldogságtól áradozó keblet a szomorú kétségbeesésnek? . . . s akkor . . . akkor mi marad a mult ábrándjaiból!?

Egy fájdalmas csalódás, az álmodott boldogságnak kísérteties romja; egy kihalt szív, egy néma reménytelenség.

És nyújthat-e vigaszt valami az ily kebelnek, van-e balzsam az ily szív vérző sebeire, melynek elrabolták szerelmét, életét, hitét!?

Oh de ki is ne lenne boldog a lét amaz ábrándos szakában, midőn a lázas képzelet alkotta ideálunk valóképét az életben feltaláljuk s keblünk első szent hevével szeretünk?

Szeretett, csalódott. Ilyen az élet! — Ha lehulltak a virágok, téli álomba szenderül minden, várva, remélve, egy szebb tavaszt, mely viruló pompájában egy újabb boldogságot ígér.

Ó reá is jön egy tavasz, a feltámadás . . .

Ha e képet nem az élet eredetije után akartam volna másolni: megható színekkel kellene festenem e gyermek-leányka fájdalmát — de én hű akarok maradni mintámhoz s így csak annyit mondhatok, hogy boldogtalan emlékeinek fájdalma alatt, megszakadt a kebel.

Eljött a jótékony halál s véget vetett szenvedéseinek. Ott a sirban, ahol nem fáj semmi, nem bánt senki; igazán megtanul feledni.

Ábrándozó gyermek, első szerelmed hajnalán! Légy boldog ébren álmadozó! . . . De ha szép álmod a csalódástól megrettenve, mint arany pillangó messze száll — igyál a Lethe vizéből: tanulj, oh tanulj feledni! . . .

Kovátsné Kiss Emma.

Naptrend 1899. május 30-án.

Naptár: kedd, május 30. — Róm. kath.: Nándor. — Prot.: Nándor. — Görög-kel.: (május 18.) Péter. — Zsidó: Sivan 21. — Nap két 4 óra 11 perckor; nyugszik 7 óra 4 perckor. — Hold két éjfélnél; nyugszik 10 óra 12 perckor délelőtt.

Időjárás. Kikötés a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: szeles, esős, hűvös idő várható.

— **(Személyi hírek.)** Br. Fejérváry Imre főispán tegnap este családjával, — mely Svájcba megy nyaralni — elutazott. A főispán csütörtökön este a gyorsvonattal érkezik haza. — *Vajda* Ödön, a magyarországi ciszterci rend apátja, főgimnáziumunk kegúra, a napokban városunkba érkezett, hogy személyesen győzdjék meg a ciszterciák itteni főgimnáziumának anyagi és szellemi állapotáról.

— **(A nemzeti kaszinó estélye.)** A pécsi »Nemzeti Kaszinó« szombaton este saját helyiségeiben tagjai számára szépen sikerült estélyt rendezett, melyet azonban a hűvös est miatt nem lehetett — mint az tervezve volt — a kaszinó verandáján megtartani, ami azonban legkevésbé sem csökkentette a megjelent vendégek jókedvét. A Nemzeti Kaszinó a szombaton tartott estélyével megnyitotta szokásos évi tavaszi táncestélyeinek sorozatát s ez alkalommal, öt egymást követő szombat estére bocsájtotta ki a meghívókat. A színházban megtartott »Koldus diák« előadása után zsufozásig megtelt a kaszinó terme városunk előkelőségeivel, kik kevéssel 11 óra előtt ültek vacsorához, melynek végeztével Rác Guszti zenekarának hangjai mellett a megjelent fatalság táncra perdült. A jelenvolt hölgyek névsorát tudósítónknak az alábbiakban sikerült összeállítani:

Leányok: Bach nővérek, Breining Olga, Czankl Fidi, Eiser Ilonka, Eckensberger nővérek, Engel Olga, Fekete Irma, Hegyessy Aranka, Holics Juliska, Klimó Emma, Kusinszky Blanka, Löwy Mártha, Mazaly Etel, Nagy Klémi, Némethy Mici, Nyers Angyalka, Opris Angéla, Orf Paula, Pfeffer Ilka, Pritz nővérek, Putzer Margit, Radocsay nővérek, Razgha Ilonka, Reberics Gizella, Rihmer Margit, Szánthó nővérek, Simon Lujzika, Szalay Mariska (Eperjes), Schvare Margit, Szigriszt Annuska, Schapringer Mici, Trixler Aranka, Vasváry Irma, Zelesny nővérek, Zsiga Gizella.

Asszonyok: Angyal Béláné, dr. Wrabecyné, Horváth Istvánné, dr. Bodó Aladárné,

Müllerné, dr. Szilágyi Istvánné, Szinkovich Károlyné stb. stb.

— **(Halálozás.)** *Dévényi* Béla, közgazgatási bírósági s.-tisztt Budapestén életének 40-ik évében a lipótmezei tébolydában meghalt. Az elhunyt atyja *Dévényi* Iván pécsvárosi pénztáros volt s fia is itt volt először hivatalban a városi rendőrkapitányságnál. Temetése tegnap délután történt meg. Gyászolják: felesége szül. Kratochvill Mária, egy leánya, három fia, özvegy édesanyja, anyósa és fivére, *Dévényi* Jenő, cs. és kir. alhadbiztos.

— **(Az iparosbékéltető bizottság választása.)** A pécsi ipartestület bejelentett tagjai tegnap délelőtt 10 órakor *Vaszary* Gyula főkapitány elnöklete alatt a városháza közgyűlési termében ülést tartottak, melynek tárgya a békéltető bizottság huszonegy tagjának megválasztása volt. Az ülésen megjelentek az ipartestület részéről *Dobszay* István ipartestületi jegyző és *Drazenovich* Jenő rendőrfogalmazó, mint hatósági kiküldött. *Vaszary* Gyula elnök az ülést megnyitván, a megjelentek közül három szavazatszedő tagot küldött ki, miután kezdetét vette a választás, melynek eredményeként: Szabó János kéményseprő, Szekeres József, Nagy József kőművesek, Balatonyi István ács, Istókovich János, Oberhuber János cipészek, Vörös János, Schmidt Gyula asztalosok, Heil József, Bakkelmayer János szabók, Molnár József, Arnold János lakatosok, Hessz Ádám borbély, Hladim János sütő, Grömer Gyula kádár, Fidler Mihály, Balázs Lajos kovácsok, Schneider Ödön mészáros. Juhász József cserepes, Schmidt József szijgyártó, Wieder György szobafestő, Saághy Antal bognár, Horváth István fényező, Karch János bádogos választották meg a bizottság tagjainul. A választás délutáni 4 órakor ért véget.

— **(Bankóprés Hobolban.)** Az elmúlt napokban egy elegánsan öltözött uriember állított be Hobol község egyik jómódu polgárához, kinek bankócsináló masinát ajánlott megvételre. Elő is vett egy kis készüléket, melylyel a játékpénzeket csinálják és ezen megmutatta, hogy kell a ropogós százásokat készíteni. Megtetszett az atyafinak a pénzszerzés e könnyű módja és csakhamar megalkudtak 500 frtban. De miután a polgárnak annyi pénze készletben nem volt, megállapodtak, hogy az ördögös masinát Pécssett egy megjelölt ház ablakán fogják kiadni, a meghatározott 500 frt ellenében. A hoboli ember be is jött Pécsre, a megjelölt ház ablakán kopogott, mire az eladó ügynök megjelent és az ötszáz forint átvétele után kiszolgáltatta a gépet jól becsomagolva. Azt az egyet azonban kikötötte, hogy hazáig nem szabad a csomagot fölbontani. Megérkezett Hobolba az öreg és fiával együtt kimentek a szállóba százásokat fabrikálni. A kapott papírszeleteket berakták a gépbe és hajtani kezdték, de elszörnyedve látták, hogy a remélt bankók helyett örlött papírt nyertek eredményül, ami nem csoda, mert bankóprés helyett mákdaráló készüléket kaptak, kerek öt darab igazi százasért. Hire ment e fura históriának a faluban és most az illetékes hatóság vette kezébe az ügy vizsgálatát.

— **(A sorozás eredménye Mohácson.)** Szombaton fejezték be a mohácsi sorozó járásban az ujoncozást. Fölhívtak mind a három korosztályból összesen 894 hadköteles ifjút. Ezekből besoroztak összesen 373-at, visszahelyeztek 249-et, fegyverképtelennek nyilvánítottak 91-et s mindenkorra alkalmatlannak 10-et, tévesen volt fölvéve 13, fölülvizsgálatra küldtek 4-et, katonai kórházba 25-öt, távol volt engedélyvel és engedély nélkül összesen 129.

— **(A honvédkerület parancsnokság új segédtisztje.)** *Nemes* Ede, budapesti első honvédgyalogezredbeli alezredes, ezen ezrednél létszám felett való vezetés mellett, a székesfehérvári V. honvédkerületi parancsnoksághoz segédtisztté kinevezetett.

— **(Esküvő.)** Ma délután öt órakor kötött házasságot az állami anyakönyvvezető előtt *Tichy* Ferenc dr., városi első aljegyző, *Kindl* Gizellával, *Kindl* Ferenc gépgyáros leányával. Az új pár az egybekelés után a belvárosi templomban frigyét egyházilag is megáldatta.

— **(Névmagyarosítás.)** *Weisz* Katalin, kaposvári illetőségű, ugyanottani lakos, vezetéknevét — belügyminiszteri engedéllyel — Kéthelyire magyarosította.

— **(Csecsemő hullája a pincében.)** *Leidekker* Magdolna, fazekasbodai leányzó, szombaton bejött Pécsre és itt szolgálatba állt. Ma reggel aztán az történt vele, hogy a mikor lement a pincébe, ott szülési fájdalmak lepték meg s egy fiúszült. A házbéliek észrevették a pincében sokáig való lentmaradását; lementek érte s ott találták, a mint ijedten elakarta rejteni a megszült fiúnak hulláját. A rendőrségtől *Tolnai* Vilmos dr. tisztiorvos kiment a helyszínére s mint-hogy a vizsgálat nem tudta megállapítani, hogy a gyermek holtan jött-e a világra, vagy a leány fojtotta meg, az esetről jelentést tettek a törvényszéknél, hol a vizsgálatot az ügyben megindították.

— **(Pályázat.)** A dunaföldvári m. kir. adóhivatalnál egy adóhivatali ellenőri állás van üresedésben. Pályázati kérvények szegzárdi m. kir. pénzügyigazgatósághoz adandók be tizennégy nap alatt.

— **(Rigó János levele.)** Chimay hercegné kedvese, aki most Kairóban tartózkodik, a feleségének *Barca* Mariskának, Kaposvárra levelet írt. Ez a levél nemcsak azért érdekes, mert rettenetes magyarsággal és helyesírással íródott meg, de azért is, mert Rigó Jancsi az ő hercegnőjét egyszerű »szerecsének« tartja, akit nem akar kiengedni a kezéből. A levél különben a maga eredetiségében a következő: Kajro, 99 be május 4.-dik. Kedves Mariskám! Bár hogyha mostanában nagyon ritgán halasz is hirt felülem és bár-hogyha nem is tunnád mere járok továbbá mégis tudatlak, hogy jól egészségben Kajróban vagyok itt a záfrikában. és minthogy közeledik az tárgyalásunk mellen én nem mögyök le Kapusban tudatlak hogy légy szüves egyezkögy bele hogy én adok neköd hónaponkén 100z forintot tiz esztendeég ha te mög le-monc mindön jusodról és hogy belelezöl az válásunkba bárhogyan nagyon szánlak sajnállok minthogy hozzája vagy azért nyölve az szivemhel és én mindétig emlékezők tereját. mögvallva a zigazat. de hát tunni való hogy a zembörnek nem szabad kiengenyi szörön-csójit kezibül, amiat beláthatsz. Én nagyon sajnállok és kérleg légy szüves mit kérttem továbbá apádnok megmonhatot ugysis jábo harakszig rám a törvin se töhet ellenömbe. Hiv a sirig cim Mr. Jean Rigo Generalpostelres-tante.

— **(Áthelyezés és kinevezés.)** *Krassnay* Géza, dárdai kir. járásbírósi te-lekkönyvvezető, a szigetvári kir. járásbíró-sághoz áthelyeztetett és helyére *Tanító* Kálmán, somorjai kir. járásbírósi segédtelek-könyv-vezető telek-könyvvezetővé kinevezetett.

— **(Kanyaró.)** Bölcskén a kanyaró nagy mérvben fellépett; két hét óta dühöng s legalább is 200 gyermek szenved benne; eddig öten meg is haltak. A r. bath. iskolának növendékei közül több mint fele kanyaró-ban fekszik. A szülők ellen érthetetlen a ha-tóság közömbössége, ki még eddig mit sem tett a ragályos betegség megtorlására, noha két hete folyton megy a jelentés. Csak egye-dül Dr. Stern Adolf községi orvos fáradhat-talan buzgalmanak köszönhető, hogy a halan-dóság a község reményvirágai közt a legala-csonyabb fokra redukáltatik.

— **(Elbocsájtás a honvédség kötelékéből.)** *Szántó* Aladár, pécsi 8-ik honvédhuszárezredbeli tartalékos hadnagy, a szolgálati kötelezettség teljesítése után, tiszti rendfokozata megtartása nélkül, junius elsejé-

vel kezdődő hatálylyal, saját kérelmére a honvédség kötelékéből elbocsájtattott.

— (**Öngyilkossági kísérlet.**) Ohn Jánosné szül. Parrag Erzsébet Szegzárdon atyja házában felakasztotta magát. Tettét azonban még idejében észrevették s így életét is sikerült megmenteni. A boldogtalan asszony rossz viszonyban él a férjével s azért akart az élet-től megválni. Ugy látszik, a szerencsétlen asszony előbb-utóbb öngyilkossá lesz; mert most már másodszer kísérte meg az öngyilkosságot.

— (**Leköszönés a rangfokozatról.**) *Strausser Mór*, pécsi 19-ik honvédegyalogezredbeli tartalékos hadapródtiszthelyettesnek rendfokozatáról kért leköszönése elfogadottat.

— (**Rózsaszintű seregélyek.**) Ez a ritka madárfaj a keleten honos; a Kaukaszban, Kis-Ázsiában és Románia, meg Bulgária mezőin él, ahol leginkább a sáskák közé sorakozik. Nagyon elvétve hazánk déli megyéibe (Temes, Torontál, Bács) is elkerülnek keleti hazájukból, de többnyire csak sáskajárások esztendőiben. Az idén azonban, úgy látszik még meszebb nyugatra is elterjednek, mert Kéthegy somogy megyei községben a múlt héten lótték két példányt. A Dunántul még csak nagyon ritkán észlelték e fajt, azért is felhívjuk rá különösen a vadászok figyelmét.

— (**A nővérért.**) Az anyánkat, meg a hugunkat szeretjük a legigazibb, legmélyebb szeretettel. Őrült szenvedélybe ejthetnek perzselő, lángoló asszonyi szemek. Sokszor az életünket is odavetjük egy kacér pillantásért, libbenő szeszélyért, de ha nehéz sebet ejt a csalódás a szívünkön, ha a lángból csak a pernye maradt meg, az ő karjaikban sirjuk ki a fájdalmakat s azokban a nehéz percekben, amikor mardosó megbánással hull szemünkől a könny, érezzük, hogy kiket birunk bennük. Stuttgartban történt, hogy Fohrmüller Irén egy hordó forró malátába esett s oly nagy égési sebek érték, hogy az orvosok kijelentése szerint csak úgy lehet megmenteni, ha más ember bőrét plántálják az égett testrészekre. A leány fivére, Károly készséggel ajánlkozott arra, hogy a bőrét lehuzassa. Most már ő is felgyógyult a veszedelmes operációból s testvére kiépült sebeiből. A württembergi királyné az ifju hőst magához hívatta s áldozatkészségeért az arcképét s nagyobb összeg pénzt ajándékozott neki.

— (**Divat.**) Őt betű és — divatot csinál. Ez az öt betű hódít, meghódít mindenkit és uralja az embereket. Ha holnap jönne és azt mondaná, imhol hoztam egy bő nadrágot, ezentul ez lesz a divat, hát egy hét múlva nem ember, azaz nem divatember az, a ki nem visel olyat. Nem az a bolond, aki hódol a divatnak, hanem igenis az, aki marad és nem lesz hive az új divatnak. Nem arra mutat ujjal a közönség, a ki divatot csinál, vagy divatot visel, hanem, a ki régít, divatból kikopottat visel, arra bizony ránéznek. Mert ez már divat. És a divat előtt meghajlunk mindnyáján, ez is van olyan nagyhatalom, mint akár melyik. A mai divat furcsa egy divat — színes, ríktó mellényt hordat velünk és senkinek sem akad meg rajta a szeme, — hiszen divat. Így lesz divattá a divat. Hja, ez már divatos.

— (**A mai cselédek.**) Azok igen érdekes perszonák. Nem azok, akik régen valának. Ime, egy vastag, erős, nagy legény, csupa izom és hatalom, inas volt valahol. Oly erős, hogy kiállhatna versenyre a cirkuszi akrobatával. Egy nap szó nélkül ott hagyta a helyét, szökevény módjára. Ma a rendőrség elé állították ezért. Ott volt a főnöke is. Kérdezte aztán tőle a kapitánybíró:

— No János, miért szöktél el a szolgálatból?

János erőteljes basszus hangon adta elő kis védelmét:

— Hát kéröm, olyan helyön csak nem maradok, a hun cugba állitanak.

— (**A rendőrség halottja.**) A pécsi rendőrségnek már ismét halottja van. Az elmúlt éjjel halt meg 75 éves korában *Klutschka György* II-od osztályu rendőr, *Oberhammer Antal* rendőrkapitány ajtónállója. *Klutschka György* 1868-ban került a városhoz, melynek azóta folyton szolgálatában állt. Az elhunyt rendőrt felesége és öt gyermeke siratja, kik közül a legfiatalabb *nyolc* éves. Az elhunyt temetése holnap délután 4 órakor lesz.

— (**Milyen idő lesz?**) Senkisémm vallja be, hogy hisz időjósoknak, mégis mielőtt utnak indul, mielőtt kiköltözik a »zöldbe«, vagy valamit tervez, a mire az időjárásnak befolyása lehet, tudni szeretné, hogy mit is mond Falb? A jó öreg időpróféta sohasem hagyja cserben hibeit. Szerencséje az, hogy jóslataiért sem nem felelős, sem kártérítésre nem köteles. — Most jelent meg újra egy könyvecskéje, a melyben napról-napra jelezi, hogy az utazási idény alatt milyen lesz az időjárás. Jóslatai július, augusztus és szeptember hónapokra terjednek. Valami sok vigasztalót nem tud mondani; különösen július elejétől augusztus közepéig. Július 1—5-ig: Sok zivatar jelentékeny csapadékkal: . . a hőfok lassankint csökken. Július 6—10-ig: A zivatar és esőzés megszűnik. Száraz időjárásra való hajlandóság mutatkozik. A hőfok a közepén csökken, az utolsó napokban ismét rendessé válik. Július 11—14-ig: Messzire terjedő, nagy esőzés, időnkint zivatarokkal. 12-ike körül a hőfok ismét a közepén alul csökken. Július 15—26-ig: nem változik a helyzet. Július 29—31-ig: Ismét több eső, sok zivatar. A hőfok jóval a közepesen tulemelkedik, a hó végefele azonban ismét alája kerül. A szabadságidőnek augusztusra eső hátralevő részéről sem tud Falb valami vigasztalót mondani: Augusztus 1—7-ig: A hőfok a közepesen alól van. Nagy esőzés. Augusztus 8—11-ig: Kevesebb eső, a hőfok emelkedik. Ez az öröm azonban nem tart sokáig, mert ime újabb szomorúság következik: Augusztus 12—15-ig: Bőséges és messzire terjedő eső. Helyenkint felhőszakadás. A hőfok csökkenni kezd. A mint vége az iskolai és egyéb szabadságnak, a fürdőhelyek főidénye is lejárt, nyomban javulni kezd az idő. Szeptemberre Falb már ezeket jósolja: Ez az egész hónap igen száraz lesz. A hőfokot és a zivatarokat illetőleg azonban két félre oszlik. Első fele meleg. A hőfok ismét a közepes fölé emelkedik. A második héten zivatarok jelentkeznek és a hó közepéig tartanak. A hó első harmada ugyszólván eső nélkül mulik el. A második harmadban időnkint eső. A hőfok a hó második felében a közepeshez áll közel. A harmadik harmadban az esőzés és zivatar majdnem teljesen megszűnik. Október, november és december hónapokban is aránylag jó és enyhe lesz az időjárás. Tehát csak a szabadság ideje vesz kárba. Óhajjuk, hogy Falb tévedett legyen!

— (**Párbajozó leányok.**) *Jeanne Lorvy*, aki csak tizenöt esztendő és *Juliette Volant*, aki már husz éves, közösen elhatározták, hogy egyiknek közülök meg kell halnia. Így akarták azt a kérdést megoldani, hogy kié legyen annak a fiatal embernek a szerelme, akit mindketten egyformán imádtak, aki maga sem tudott közöttük választani. Az elmúlt éjjel — így szól a jelentés — a d'Alésia utcában — egy még kiépítetlen üres telepcsoporton — segédek kíséretében megjelentek s miközben a segéd-barátnők őrszemet állítottak, nehogy a párbajozó feleket meglepjék, felső ruháikat levetették és éles késsel rohantak egymásra. A két leány súlyosan megsebesítette egymást. Szinte összeesett már mindakettő, még akkor is folytatták a harcot. A sebesült leányokat, akik a fejükön és mellükön halálos sérüléseket szenvedtek, a Broussais-kórházba szállították, ahol Baissac rendőrfelügyelő jegyzőkönyvet vett fel velük, azután eszméletüket veszítették.

— (**A szerelem furcsaságai.**) Libanonban egy *Bickford Vilmos* nevű 60

éves ember, kinek egyik lábát még a polgárháboruban lótték el, megszöktette *Wanick Amanda* nevű 50 éves asszonyt, akinek pláne egy lába sincs, mert azokat egy vasuti szerencsétlenségél elvesztette. A turbékoló szerelmesek hollétét senki sem tudja, pedig nagyon is körözik őket, amennyiben *Bickford* szökése előtt egy ügyvédet bizott meg nagy és értékes gazdaságának eladásával, amibe gyermekei sehogys akarnak beleegyezni s ha nem sikerül nekik az öreg »kujont« megcsipni, hogy törvényesen bolondnak nyilvánítsák, bizony a farm, mely több ezer dollár értékű, eladásra fog kerülni és az örökösök elesnek az ezrektől. A másik eset ennek ellenkezője egy kort, mint vagyont illetőleg. *Newarkban*, *N. J. Wohl Martin* 12 éves suhanc beleszeretett *Bergmann Henchin* 10 éves kis dámába. Titokban elhatározták, hogy megszöknek és házasságra lépnek és ők azt rendje és módja szerint meg is tették. Épen annyi pénzük volt, hogy *Brooklinba* juthattak, de hát a pénzhiány nem akadály a szerelmeseknél. Sorra járták a lelkészeket, hogy adják össze őket, de mindegyiknél sikertelenül, míg végre a rendőri tanyára jutottak, hol a legmakacsabb vallatásra sem akarták kitértüket felfedezni. Végre a szülők keresése folytán kitudódott, hogy hová valók s szépen haza »zsuppolták« őket. Ez történt ezelőtt három hónappal s mindenki azt hitte, hogy ezzel vége van a gyermek-komédiának. De hát a szerelmet nem lehet olyan könnyen eloltani, mint a tüzet. A gyermekek módját lelték, hogy néha-néha találkozzanak s most miután mindegyikük három hónappal idősebb, kisütötték, hogy már most csak össze adják őket s elhatározták, hogy ismét megszöknek, de nem *Brooklynba*, a hol már ismerik őket, hanem *New-Yorkba*, még pedig, hogy feltűnő ne legyen külön-külön mennek és az *Union Squaren* fognak találkozni. Ugy is történt, a fiu megjelent a kijelölt helyen, de hiába várta szerelmesét, mert az bizony nem tudta megtalálni a randevu-helyet, keresésében nagyon elfáradt és este későn egy rendőr találta meg pityeregve a ház előtt a lépcsőn. A rövidruhájú menyasszony bevallotta, hogy kicsoda és azt mondta:

— Én haza akarok menni a mamámhoz aludni.

El is vitték, a holdvilágnál várakozó fiatal *Don Juan Wohl* pedig a rendőrség vette gondozás alá.

— (**Drága sport.**) A *marlboroughi* hercegnő és több angol arisztokrata hölgy új sportot alapítottak, a sólyomidomítást. Talán ez a legdrágább sport, a mit eddig űztek, mert egy sólyom 1200 frt és minthogy gondozásuk nagy fáradsággal jár, a sólyomápolók évi 2400 frt fizetést kapnak. A sólymok idomítása is sok nehézséggel jár.

— (**Tatárboszu.**) *Tifliszben* olyan eset történt, a mely jellemző az ottani viszonyokra. Egy fiatal tatárnő fiverei akarata ellenére szíve választottjához ment nőül. A fiverek önérdékből máshoz akarták adni és büntetésből elhatározták, hogy az engedetlen, vagy férjét megölik. Mikor a férj nesztét vette a dolognak, elrejtette a feleségét. Egyik nap soká lestek a testvérek az engedetlen nővérré azon az uton, a meiyen haladni szokott. Egy elfátyolozott hölgy ment arra, mire a derék testvérek abban a hitben, hogy ez a nővérük, rálótték. De a golyó a hölgy mellett röpült el és *Lüiszanko* tábornokot találta. A gyilkosokat elfogták.

— (**Öngyilkosok klubja.**) *Adelaidban*, *Ausztráliában* furcsa klubot alapított néhány fiatalember. Tizenhárman voltak az elkeseredettek, a kik megunták a földi élet siralomvölgyét. Elhatározták, hogy együtt mennek a halálba, de előzőleg időnkint többször összejönnek. Hetenkint kétszer jöttek össze a *Lethiao Suicide Club* tagjai fekete posztóval bevont szobában és fekete pipából szittak, fekete selyemmel bevont székeken ültek az asz-

tal közepén fölállított ravatal körül. A ravatal fejen 13 hosszú gyertya égett. A feketére festett asztalon halálfe meredt. Poharaik állatfejekből vannak faragva. Az első összejövetelnél minden klubtag elmondta, mi vitte őt a végzetes elhatározásra. Kivétel nélkül asszony játszott közre. Egyik nap aztán szétosztogattak méregpilulákat, elénekelték egy gyászalt és együtt haltak meg.

— **(Fokról-fokra.)** Szánalmasan koptott história. Az új benne csak az, hogy hősnője a morgue asztala helyett az örültek házában végzi. Békefi Karolin a nyolcvanas években tűnt fel először a fővárosban pazar eleganciája, rendkívüli szépsége és példátlan feslettsége által. Mint a hírhedt D'Equilley Viktor gróf kedvese, bejárta később Páris, Nizsát, Londont. Hosszu hányatott élet vissza vetette Budapestre, de már ekkor csak rom volt. Romja az egykor ünnepelelt demimonde-nak. Tovább sülyedt most már, egészen le a sárba. Az egykor gyémántokkal ékített, puha kezek lopásra vetemedtek. Békefi Karolin a gyűjtőfogházba jutott. Onnan vitték el tegnap reggel kényszerzubbonyban a lipótmezei szomorú házába. Tegnapelőtt szabadult volna ki a fogházból, de mikor kinyitották cellája ajtaját, dühöngő örütség tört ki rajta. Talán a rég várt szabadulás első boldog pillanata zavarta meg, vagy pedig a jövőnek sötét, vigasztalan képe. Ki tudná azt megmondani?

— **(Botrány az utcán.)** Nagy botrány volt a Kossuth Lajos-utca elején déli tizenkét óra körül, mikor ez a különben is igen élénk forgalmu utca a legnépesebb, botlat támadt neki egy ügynök egy buzakereskedőnek, ki egy üzletből jött ki, s megállt az aszfalt közepén, hogy szivarra gyújtson. A gyufáját tette éppen zsebre, mikor fején egy ütés érte. Hátra nézett: s az ügynökkel találta magát szemben, ki valami üzletből kifolyólag régi haragosa.

— Ez igazán arcátlanság — mondta izgatottan a kereskedő — így megtámadni az embert. Hát nincs itt rendőr?

— Bánom is én a rendőrt, te ilyen amolyan . . . volt a válasz s a haragos ember végig sujtott botjával.

Erre a kereskedő is védekezni kezdett s egy nagyszabású verekedés fejlődött ki a két korosabb ember között. Egyik túleg a másikat érte, kalapok, szemüvegek repültek az utca kövezetére, míg az ellenfeleket szétválasztották. Az ügynek — mint értesülünk — folytatása is lesz, a mennyiben a magukról megfélemedezett kereskedők fiai — kik már a modern felfogásnak hódolnak — karddal fogják megtorolni az édesatyjukon ejtett sérelmet.

A közönség köréből.

Tekintetes Szerkesztő ur!

»Zsaroló papok» azelőtt »egy pap üzemei« címek alatt egyoldalú és tendenciózus közlemények jelentek meg, melyek előbb Horváth Gyula, most már több, s maholnap minden református pap ellen irányulnak. Az egyoldalú információra épített közleményekre, a nélkül, hogy személyek védelmébe bocsátkoznám, az »audiatur et altera pars« elvénél fogva engedje meg, hogy teljes tárgyilagossággal a következőket tegyem nyilvánossá, a melyek elég világosságot nyújthatnak:

Sem Horváth Gyula, sem más meghurcolt pap és főszolgabíró ez ügyben nem a maguk tetszése és önkénye szerint járnak el, hanem mindenben a törvénnyel egyezően az autonómikus hatóság által alkotott s törvényerőre jutott rendszabály szerint.

Az idézett cikk azt a vádat emeli, hogy tulmagas tandíjat szednek. Hát ez egyszerűen

nem igaz, mert itt nem *tandíjról* van szó, melyből iskolát sehol sem tartanak fenn, hanem az iskola fenntartásának költségeiről van szó. Az említett rendszabály így szól:

»a kitértek iskolás gyermekei — a mennyiben a létszám megengedi — iskoláinkat használhatják, az 1868. évi XXXVIII. t. c. 45. §-a értelmében az iskola- és tanító-fenntartás teljes összegének arányos fizetése mellett.«

Azt csak talán, a kinek józan esze van, nem fogja hinni, se állítani, hogy 30 gyermek 2—3 frt tandíjából iskolát és tanítót lehetne fenntartani. Se nem követelheti, hogy a kitérés által meggyengített felekezet mások javára kétszerezett áldozattal tartson fenn iskolát. A törvény sem követeli. Tessék elolvasni az idézett törvénycikket.

Az eljárás ez: A hatóság által felszámított tanítói jövedelemből levonatnak mindazon tételek a melyek kántori fizetésül tekinthetők. A tisztán tanítói és iskolai természetű kiadásokból mindazok, melyek állami, vagy községi segélyvel fedeztetnek. Ellenben hozzáadnak a tisztán iskolai dologi kiadások. Világos dolog, hogy ez terheli a felekezeti iskolátfenntartó gyermekes szülőket, miért is az így előálló összeg az iskolás gyermekek számával elosztva kiadja az iskola fenntartásának aránylagos költségét, melyet a többször idézett törvény értelmében viselni tartoznak azok, a kik iskoláinkat használni akarják. Egyébként állítsanak maguk részére iskolát s megfogják látni, hogy vajjon kevesebbe kerül-e? Hogy 200 lelket alig számláló községben 2000 forintos épület építése, iskolafenntartása (az épület hasznbérét véve föl) s 400 frtos tanítói fizetés nagy teherrel jár, azt elfogulatlan emberek eddig is beismerték, hogy aztán ez a teher a lukma elől menekült hívek javára még lényegesen emeltessék: az határozottan méltatlanság. Ez az ügy, melyet most roszakaratulag a sajtóra dobtak, végigjárta már a törvényes utat a miniszteriumig. Azt a végrehajtás stadiumában sem a főszolgabíró önkényesen, sem a sajtóban kiáltott jajveszékés igazságos és törvényes útjában fel nem tartóztathatja.

A *tandíj* cím ellen *egyházmegyém* nevében tiltakozom, hogy a *fenntartás* borzasztó összegbe kerül, azt híveink csekély népesség száma elég szomoruan teszi érthetővé.

Tárgyilagoss helyreigazításom közlését kérve tisztelettel vagyok

Tek. Szerkesztő ur kész szolgája

Nagy-Váty, 1899. május 27-én.

Morvay Ferencz,
egyházmegyei főjegyző.

Művészet, irodalom.

○ **Koldus diák.** Szombaton este másodszer került színre a »Pécsi Dalárda« és a »Pécsi Női Énektársaság« tagjai által rendezett operette, a »Koldus diák« s miután gyakorlat teszi a mestert, a szombati előadás még simább, gördülékenyebb volt az első előadásnál, úgy, hogy a közönség elfelejtette, miszerint a városi színház deszkáin most műkedvelők mozognak. A főszereplők: Mühlherr Mici, Simon Lujzika, Haksch Lajosné, Böhm Emil, Csukás Zoltán, úgy ének, mint játék dolgában kitűnőt produkáltak, valamint a többi szereplők is méltán rászolgáltak arra a jelenetről-jelenetre fokozódó tapsviharra, melylyel a közönség azt a valóban dicséretes munkát jutalmazta, melyet a műkedvelők végeztek. Külön elismerés illeti a karokat, melynél különbel egy vidéki színigazgató sem rendelkezik s nem mulaszthatjuk el, hogy Haksch Lajosnak, az operette táradhatlan rendezőjének ne fejezzük ki teljes elismerésünket azért a nagy munka fényes sikereért, melyhez ismételten gratulálunk. Vasárnap délután 3 órakor zsufolt ház előtt fél helyárrakkal újra adták a darabot, mely alkalommal a nézőtérrel a színpadra fényes virágcsatát rendezett a közönség.

Közgazdaság.

□ **A vetések állása.** A földmivvelésügyi miniszteriumhoz, állandó gazdasági tudósítótól a következő jelentések érkeztek: Május második harmadában az ország nagy részében általában kedvező időjárás uralkodott s ennek hatása alatt a növényzet is csekély kivétellel mindenütt egyenlően és kitűnően fejlődött. Az őszi vetésre az időjárás kedvező volt, a gazdák úgyszólván országszerte az őszi búzát és rozst jó földbe művelhették; a tavasziak vetése is normálisan folyt le s minthogy a tél és tavasz nagyobbára megfelelt a kalászos növények fejlődési igényeinek, valószínűnek látszik, hogy a bevetett gabona területe szemben az 1895 iki állapottal nem változott, 1898-hoz képest azonban főképp az Alföldön a kukorica, árpa és zab területének hátrányára az őszi búza és rozst területe emelkedett. Általában remélhető országos átlagban és kat. holdankint mintegy 7 métermázsza, vagyis, ha a bevetett terület tényleg megfelel az 1895 iki országos állapotnak, akkor az összes termés őszi és tavaszi búzából körülbelül 38 millió métermázsza körül fog ingadozni. A múlt évben közel 35 millió métermázsza buzatermésünk volt; e szerint az ideai termés kilátások valamivel kedvezőbbek s csak az időjárástól függ, hogy a becslés meg fog-e felelni a hozzá fűzött reményeknek. Az őszi rozst és kétszeres is szintén sokat javultak. A rozst és kétszeres, a területet 1,841.000 kat. holdra számítva, összesen 10—12 millió métermázsza termést ígér és így a várható eredmény körülbelül megfelelné a múlt évi terméshozamnak. — Az őszi árpa jól nő s már kalászol; a tavaszi vetés vagyis az ország főárpája csekély kivétellel sokat javult; noha némely helyen léregek is károsítják és még mindig sok a gaz. Átlagban és kat. holdankint a reménybeli terméshozamot, őszi és tavaszból egyaránt mintegy 7 métermázsza, összesen tehát a bevetett 1,841.000 kat. hold arányában 11—12 millió métermázsza becsülük; a múlt évben az összes terméshozam 12.5 millió métermázszt tett. — A zab területe csökken ugyan, az 1898-iki kivételesen nagy zabvetéssel szemben, de az 1895-iki rendes állapottal szemben valószínűleg szintén változatlan. Május elejeig fejlődésében a szárazság miatt vissza maradt a zab is, de a kiadó országos esőzésre csekély kivétellel felüdült s gyarapodik. A bevetett területet 1,685 000 kat. holdra, az átlagosan remélt terméshozatal pedig kat. holdankint 6 métermázszára becsülve, az összes zabtermés tehát mintegy 10—11 millió métermázsza körül ingadozna. A repcét több helyen még mindig pusztítják rovarok — a termés-kilátás tehát ismét csökkent. A kukorica a kedvező időjárásban szépen fejlődik. A hüvelyesek közül főképp a bab és borsó szépen állanak. A köles, még a késői vetésű is szépen fejlődik. A dohánypalánták kiültetése még folyton tart, de az utóbb kiültetett palánták nagyobbára jól megeredtek s szépen fejlődnek. A takarmányrépa jól nő. A cukorrepában is rovarok pusztítanak. A burgonya csekély kivétellel sokat javult. A mesterséges takarmányfélék közül a lóhere és lucerna kaszálása megkezdődött. A rétifű növése általában az ország nagy részében jól áll. A szőlők az ország nagy részében uralkodó kedvező időjárás következtében kielégítőek. A gyümölcsfélék közül egyes vidékeken a szilva, másutt az alma, a körte s itt-ott a meggy, a cseresznye is erősen hull; így tehát a jó termés kilátások csökkentek.

TÁVIRATOK.

— **A kiegyezés válsága.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A magyar miniszterek Bécsbe érkeztek s várják a döntést. A király Széll Kálmánt való-

szinüleg még a mai nap folyamán kihallgatáson fogadja.

A magyar távirati iroda félhivatalosan közli, hogy nemcsak a kormánypart, de az ellenzéki pártok kiváló tagjai is ajánlották Széllnek, miszerint eddigi magatartásába vetett bizalmuk kifejezésével manifestálni fogják, hogy a kiegyezés kérdésében az egész országgyűlés, az egész ország támogatja. Széll arra kérte az ajánlókat, hogy tartózkodjanak minden tüntető megnyilatkozástól.

— **Amerikában meggyilkolt magyar asszony.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Ma érkezett amerikai lapok szerint a folyó hónap elején Texasban, San-Antonio városban meggyilkolt Madarász M. L. nevű magyar asszony, kinek esetéről a lapok hirt hoztak, özvegy Madarász Vilmosné szül. Ujházy Ilona, Ujházy László volt sárosmegyei főispán és 1849-ki emigrans leánya és Madarász László 1849-ki rendőrminiszter menyje.

— **A Dreyfus-pör a semmitőszék előtt.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A párisi semmitőszék ma kezdte meg a Dreyfus-ügy tárgyalását. A teremben mindössze kétszáz hallgató van jelen, kik közül 100 ujságíró, de ezeknek fele is ülőhely hiányában állni kénytelen. — *Ballot-Beaupré* előadó megkezdte jelentésének fölolvását, a mi eltart holnap délutánig.

A rendőrség a rend főtartása érdekében messze menő óvintézkedéseket tett.

— **Védekezés a pestis behurcolása ellen.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A trieszti orvosi kamara a pestis behurcolása ellen eddig tett óvintézkedéseket elégteleneknek tartja s legalább is 12 napi vesztégzárat óhajt az Indiából és Egyiptomból érkező hajókra alkalmaztatni.

— **Népgyűlés Sima csődügyében.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Szentesen Csongrádmegye összes községeinek összes tagjai vasárnap nagy népgyűlést tartottak, melyen Simának bizalmat szavaztak.

Szentestről azonban azt telegrafálják a „Budapesti Tudósító”-nak: A Sima Ferenc csődügyében mára hirdett népgyűlés kudarcra végződött, Hegyi csongrádi plébános felhívására érdekszövetkezet alakítására visszhangot nem keltett; a nép bizalmatlankodik, hogy egy csődügyből kifolyólag politikai actióba akarják bevonni.

— **Interpelláció.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Justh Gyula a pórtartalékba sorozott mezei munkások érdekében interpellációt fog intézni a honvédelmi miniszterhez.

— **Az interparlamentáris konferencia.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Az interparlamentáris unio magyar csoportjának tudvalevőleg eddig *Széll* Kálmán volt buzgó elnöke. Mint értesülünk, a magyar csoport a jövő hóban választ helyébe új elnököt; addig *Berzevicy* Albert dr. vette át a vezetést.

Az idei IX. nagygyűlés Christianiában augusztus elején fog megtartatni, mire vonatkozólag *Berzevicy* Albert, az interparlamentáris magyar csoport alelnöke, körlevélben hívja fel az interparlamentáris konferencia magyar csoportja tagjainak figyelmét.

— **A miniszterek Bécsben.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Széll* Kálmán miniszterelnök, *Lukács* László pénzügyminisz-

ter, *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszter és *Darányi* Ignác földmívelési miniszter tegnap délután Bécsbe utaztak.

— **Képviselőből főszolgabíró.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Pestmegye törvényhatósági bizottsági tagjainak egy tekintélyes része, mint hirlik, a *Halász* Sándor halála folytán megüresedett dunavecsei főszolgabírói állásra *Földváry* Mihály orsz. képviselőt óhajtja megnyerni, ki az 1896-iki választások előtt hasonló minőségben már a kalocsai járásban szolgált.

— **Képviselői beszámoló.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Benke* Gyula országgyűlési képviselő Kézdivásárhelyen, beszámolót mondott vasárnap teljes számban megjelent választói előtt, a melyben kiterjeszkedett a jelenlegi politikai helyzetnek minden irányban való részletes ismertetésére s mint a legaktualisabb kérdést, különösen a gazdasági kiegyezés nehézségeit világította meg, annak a reménynek adva végül kifejezést, hogy a kormánynak sikerülni fog ezt a nagyjelentőségű kérdést is közmegelegedésre megoldani.

— **Megcáfolt sztrájk.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Párisban az „Agence Havas” megcáfolja a „Soir” című lap ama hírét, mintha a kiállításnál alkalmazott ácsok a munkát beszüntetni szándékoznának.

— **Szajkosár.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Petersburgban néhány hét óta még megjelenő „Rojszja” c. lapnak megtiltatott az egyes példányok elárúsítása.

— **Új szenátor.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Párisban *Thuillier*, a Szajna megye főtanácsának elnöke (radikális) 547 szavazattal szenátorrá választott *Lonquet* szociálistával szemben a kire 135 szavazat esett.

— **Castelar halála.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Castelar családjának óhajára a halottat nem fogják államköltségen temetni. *Polavieja* külügyminiszter kijelenti, hogy személyesen semmi befolyást nem gyakorolt a Castelar temetése ügyében kiadott rendelet szövegezésére. Madrid a „Fabre” úgynökség jelentése szerint *Polavieja* hadügyminiszter állása megrendült, mert vonakodott Castelárnak a katonai végtisztességet megadni. Még az „Imparcial” is megtámadja a minisztert. Több tábornok egyenruhában jelenik meg a temetésen. Castelar holttestét tegnap a parlament előcsarnokában ravatalra tették. A koporsót a vasutól a parlamentig óriási közönség kísérte, melynek soraiban ott volt *Silvela* kormányelnök s a kormány többi tagjai is.

— **Véres évforduló.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A párisi anarchisták a commune évfordulója alkalmából nagy gyűlést tartottak, amelyen az alkalomhoz teljesen méltó módon ünnepeltek, a mennyiben a rendőrséggel véres verekedést kezdtek. Mindkét részről számos sebesülés történt.

— **Konzilium Rómában.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Di Pietro* bibornok, a konziliumok kongregációjának főnöke, vasárnap a pápa nevében megnyitotta a konziliumot, melyen a latin-amerikai egyház 53 érseke és püspöke vesz részt. A bibornok megerősítette tisztében az elnökké választott santiagoói érseket. Ezután megkezdte a gyűlés munkálátát; a hozott határozatokat szentesítés végett a pápa elé fogják terjeszteni.

— **Véget ért sztrájk.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Stettinben az ottani tengerész sztrájk véget ért.

— **A pestis ellen.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Konstantinápolyban a közegészségügyi tanács rendkívüli ülésen tíz nap vesztégzárt rendelt el az egyiptomi kikötőkből május 18-ika után utnak indult provenienciákra nézve.

— **Dreyfuss ügye.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Párisban a legtöbb lap annak a nézetnek ad kifejezést, hogy *Manau* és *Monsard* csatlakozni fognak *Beaupré* előadó indítványához, és bizonyosnak tartják, hogy a semmitőszék el fogja rendelni

Dreyfuss pörének revízióját. Az új haditörvényeszek a „Siécle” szerint Brestben fog üléseni. Nehány antirevizionista lap bizonytalannak mondja a semmitőszék döntését.

A „Siécle” azt írja, hogy Vilmos császár hamisított levele egy udvariassági levélből készült, a melyet Vilmos császár Boisdefrehez irt, a kivel az oroszországi manővereknél találkozott.

— **A béke-konferencia.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Hágában a békebizottság tegnap a hadifoglyok kérdésének szabályozásával foglalkozott.

— **A szobranje megnyitása.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Szófiában a szobranjet ünnepélyesen megnyitották.

Budapesti börze.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. május 29.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, májusra: —; októberre: 8-70. — *Tengeri*: 4-58. — *Rozs*: 6-80. — *Zab*: 5-45. Az értéktőzsdén az árak a következők: *Oszttrák hitelrészvény*: 357.—. — *Magyar hitelrészvény*: 386-50. — *Államvasut*: 356.—.

Szerkesztői üzenet.

K. M. (Vaiszló.) Nincs felhatalmazásunk, hogy a „Nagymama” inkognitóját eláruljuk. Így hát kérésének nem tehetünk eleget; csak annyit mondhatunk meg, hogy a „Csázai piknik” szellemes szerzője fővárosi menyecske!

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

10598. sz.

Tlkv. 1898.

Árverési hirdetés.

A dárdai kir. járásbíróság mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy *Schwarz* Emáuel (Emáuel) bezedeki lakos végrehajthatónak, *Perin* Mió löcsi lakos végrehajtható szenvedett ellen 90 frt tőke és jár. iránti végrehajthatási ügyében az árverést a dárdai kir. járásbíróság területén levő, löcsi községben a 61. sz. betétben felvett I. 1—4. sorszámú ingatlanból 158. sz. házból *Perin* Mió (nős *Ábrisin* Mandával) fele részére 304 frt, a löcsi 62. betétbeli I. 1—13. sorsz. urbéri birtokból *Perin* Mió (nős *Ábrisin* Mandával) fele részére 1176 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi **junius hó 26. napján délelőtt 10 órakor B.-Lócs községben a jegyzői irodában** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 30 frt 40 kr., 117 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazs. ügy. miniszt. rend. 8-dik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán, a kir. járásbíróság mint tlkvi hatóságnál, 1899. évi március hó 16-án.

Székács

kir. albiró.